

Chlumecké listy

časopis
chlumeckého regionu

ročník XXXVII ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 26. 7. 2007 ♦ cena 14 Kč

7

„Svatební den“ na chlumeckém zámku

fotografie k článku na straně 11 - autorka Soňa Hrubá

SLOVO STAROSTY

Vážení a milí čtenáři,

léto je pomalu v polovině, nejenom chlumečtí obyvatelé se střídají na rozličných dovolených a já doufám, že se z nich všichni vrátí ve zdraví a načerpají díky sluníčku sílu a elán do další práce a činnosti. Během července se to v lesích přímo hemžilo houbaři, kteří nosili domů kapitální úlovky rozličných boletusů (hřibů) a jiných snad nejedovatých hub.

Já s investičními technikami na radnici připravujeme do finálních fází projekty na investice, které se nejvíce rozjedou v průběhu měsíce srpna. Jak bylo již zmíněno, proběhnou generální rekonstrukce komunikací, které to nejvíce potřebovaly. A bude jich opravdu nebylo hodně. Vyvolá to omezení dopravy i v centru města, ale snad většina obyvatel pochopí, že je to nutný doprovodný jev a nikdo nebude doručovat osobní stížnosti. V souvislosti s tím bude ještě a.s. Vodovody a kanalizace Hradec Králové na náš impuls rekonstruovat vodovodní řady v ulicích Pod Loretou a Jiráskově a vodovod a kanalizaci v ulici Říční. Jenom investice do této vodárenské infrastruktury budou v hodnotě téměř 6.000.000 korun. Je to nutné, nikdo nemá zájem, aby nám zase vznikaly překopy, záplaty a boule na nově opravených komunikacích. V ulici Říhova vybudujeme také kanalizační řad, protože se zde staví šest nových řadových domů. Na tuto akci jsme soustředili peníze Města, VaKu Hradec Králové a Kovoplastu a.s., vždy jednou třetinou. Pro úplnost uvádím, že bude rekonstruována i ulice Boženy Němcové za železničním viaduktem, protože i zde firmy Perena a.s. a Rybářství Chlumec nad Cidlinou a.s. přispěly Městu na tuto stavbu. Domnívám se, že je velmi dobré, spojí-li síly a finance Město a podnikatelská sféra, všem to přinese užitek.

V Lučicích se bude stavět víceúčelové hřiště, na které jsme obdrželi dotaci 200.000 korun od Královéhradeckého kraje. Hřiště bude ale celkově stát 600.000 korun, zbytek jde samozřejmě z našeho rozpočtu.

Zásadní opravou v celkové hodnotě 5.000.000 korun projde i radnice.

U této stavby není jisté, zda dokončíme finální fasádu do konce roku, protože jsme se inspirovali původní krásnou historickou fasádou s mnoha členitými prvky a vše bude záviset na klimatických podmínkách, aby nedošlo vlivem náhodných mrazíků k přemrznutí omítek. Budova městského úřadu bude v několika odstínech zelené.

Obě mateřské školky budou ve skeletu budov také rekonstruovány, zde se jedná o výměnu oken a zateplení obvodového pláště s novou fasádou. V základní škole bude odstaveno centrální vytápění pomocí tepelných kanálů, zde jsme získali státní dotaci v částce 2.000.000 korun.

Je velmi potěšitelné, že jsme byli úspěšní i v tvrdé konkurenci na získání dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury ČR na stavbu chodníku a cyklostezky v ulici Palackého směrem na Olešnici v délce 640 metrů. Podle projektu to bude částka 4.300.000 korun a dotace bude celkově padesátiprocentní, protože se nevztahuje na vjezdy na soukromé parcely, kterých je zde hodně, na odvodnění komunikace a na přeložky inženýrských sítí. Toto potřebné dílo zrealizujeme na podzim. Město totiž muselo předtím vést dlouhá jednání o převodu pozemků pod tělesem chodníku z majetku Královéhradeckého kraje.

Nyní jsou dokončovány i projekty na mohutnou stavbu domu dětí a mládeže, ale tomuto projektu jsme přidělili název „Občanské centrum“. Zde spojíme na úspěch v konkurenci fondů EU v příštím roce, zrovna jako u výstavby nové komunikace z průmyslové zóny, abychom odklonili těžkou dopravu z obytných zón. Naše koupaliště volá SOS, neboli zpívá smutnou labutí píseň. Proto již zpracováváme studii a projekt řešení vhodných oprav a úprav. S tímto Vás seznámím podrobněji příště.

V pátek, třináctého července, proběhl naším městem mezinárodní běh World Harmony Run (Světový běh harmonie), který má letos jubileum dvaceti let. Je to nesoutěžní štafetový běh s hořící pochodní. Vždy se startuje od budovy OSN v New Yorku, probíhá 80 zeměmi světa, z toho 48 států v Evropě a účastní se ho přes milion lidí. Cí-

lem je posílit mezinárodní přátelství a porozumění. Organizátoři si vyhlédli i naše malé město a byla to pro nás velká událost. Proto naše náměstí V. K. Klicpery ponese několik let ještě jeden čestný název SRI CHINMOY STREET (jméno Sri Chinmoy Marathon

Team nese totiž nezisková mezinárodní organizace, zabývající se ultraběhy od 3 kilometrů až po 5 000 kilometrů).

Děkuji našim malým chlumeckým fotbalistům, chlumeckým maratónčům „Splašená lokomotiva“ a některým zaměstnancům Města za to, že se mnou oběhli kolečko na Klicperově náměstí a drželi pochodně, kterou mělo v ruce mnoho světových osobností, jako například Carl Lewis, Paul Tergat, Martina Navrátilová, Michail Gorbačov, Nelson Mandela, Jun Claudie Junker a další.

Ulice Vrchlického již není okrajovou ulicí Chlumce. Zastupitelstvo pojmenovalo dvě nově vzniklé ulice, ve kterých již od letošního podzimu budou bydlet rodiny. Z mnoha navržených názvů nejvíce hlasů vyhrálo pojmenování ulice Lauterbachova a Achátová. Pan učitel Lauterbach se tam nahoře jistě na své město usmívá a drží nad ním ochrannou ruku. Název Achátová zase proto, že na původním poli byly opravdu nalezeny pěkné exempláře achátových kamenů. Já za vedení Města přeji všem, kteří zde budou bydlet, aby našli krásný a spokojený život, množili se, aby naše město rostlo co do počtu obyvatel i do krásy. Ještě letos tu budou dokončeny některé chodníky i komunikace, aby se majitelé nových krásných domečků dostali bez problémů domů.

Hezké léto.

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 15. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 11. června 2007

Rada města:

- **Schválila** jízdu zvláštního vlaku Klubu železničních cestovatelů, o.s. na bývalou vojenskou vlečku dne 15. září 2007.
- **Vzala na vědomí** předložený přehled technického stavu studní v majetku Města. **Schválila** předložený návrh řešení zachování, zprovoznění či zrušení studní.
- **Schválila** obelání nejméně pěti firem ve věci podání cenové nabídky na rekonstrukci místních komunikací. REKOM Nový Bydžov, a.s., COLAS CZ, a.s. Praha, M-SILNICE a.s. Hradec Králové, STAVOKA KOSICE a.s., Broumovské stavební sdružení s.r.o. Broumov.
- **Schválila** obelání následujících firem ve věci veřejné zakázky na stavební práce „Rekonstrukce ZŠ - 3. etapa“ (plynovodní přípojka, plynofikace objektu školní jídelny, změna způsobu vytápění tělocvičny): KOBLA, spol. s r.o. Pečky, Stanislav Miška - Stavotherm Nový Bydžov a Sintop s.r.o. Nový Bydžov.
- **Doporučila** zastupitelstvu ke schválení uzavření úvěrové smlouvy na 15 mil. Kč (opravy a rekonstrukce místních komunikací) s Českou spořitelnou a.s. Hradec Králové s pevnou sazbou dle podmínek nabídky úvěru ze dne 8. června 2007.
- **Vzala na vědomí** předložený Závěrečný účet Města Chlumec nad Cidlinou za rok 2006, hospodaření příspěvkových organizací zřízených Městem Chlumec nad Cidlinou a organizací Městem založených za rok 2006, hospodaření s fondy Města a Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření města za rok 2006 a **doporučila** zastupitelstvu jejich schválení.
- **Doporučila** zastupitelstvu ke schválení návrh 2. úpravy rozpočtu Města na rok 2007 včetně dodatku.
- **Vzala na vědomí** ekonomickou bilanci Klicperova domu za květen 2007.

- **Schválila** inzerci Města Chlumec nad Cidlinou v průvodci Hradeckého deníku po vybraných městech, obcích a zajímavých místech regionu na 1/2 straně za cenu 7.000,- Kč + DPH.

VÝPIS Z USNESENÍ 16. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 25. června 2007

Rada města:

- **Schválila** jako dodavatele akce „Město Chlumec nad Cidlinou – Rekonstrukce ZŠ“ firmu KOBLA spol. s r.o., Pečky.
- **Schválila** dofinancování akce „Město Chlumec nad Cidlinou - Rekonstrukce ZŠ“ nad rámec dotace z vlastních zdrojů.
- **Doporučuje** zastupitelstvu schválit finanční spoluúčast Města na nezbytných nákladech spojených s odpojením domů na sídlišti od centrální kotelny ve výši 50 % s tím, že vlastní realizaci by zajistilo Město Chlumec n.C.
- **Schválila** návrh vedoucího bytového hospodářství ve věci likvidace patních měřičů tepla a TUV včetně tří kusů měřičů tepla osazených v kotelně a **uložila** bytovému hospodářství toto zajistit.
- **Schválila** návrh Smlouvy o dílo, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a Alešem Jerie, Klamoš na akci „Výměna vstupních dveří (ze dvora) domu čp. 320/IV v Říeřově ulici“.
- **Schválila** složení výběrové komise na dodavatele akce „Rekonstrukce komunikací v Chlumci nad Cidlinou“, která se sejde 23.7. 2007 v 10.00 hod, takto: Ing. Školník, pan Myška, pan Zeman, slečna Čáslavská.
- **Vzala na vědomí** informace vedoucí Klicperova domu o průběhu prací během letní odstávky Klicperova domu.
- **Schválila** poskytnutí finančního příspěvku ve výši 1.000,- Kč Občanskému sdružení Most na 17. ročník turnajů v kopané a vybíjené pro žáky ZŠ praktických.
- **Schválila** přesun částky 9.000,- Kč na mzdové náklady v rámci již poskyt-

nutého příspěvku na provoz Základní školy Chlumec n.C. na dofinancování projektu „Proměny našeho města očima dětí“.

- **Schválila** zřízení internetové přípojení muzea Loreta Chlumec n.C.
- **Vzala na vědomí** informace starosty ve věci dalšího jednání ohledně opravy kostela.
- **Uložila** odboru správy majetku a investic připravit návrh smlouvy o dlouhodobém pronájmu, která bude uzavřena mezi TJ SOKOL Chlumec nad Cidlinou a Městem Chlumec nad Cidlinou (pronájem laviček).

VÝPIS Z USNESENÍ 7. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA konaného dne 13. června 2007

Zastupitelstvo města:

- **Vzalo na vědomí** další informace pana Zítka ve věci záměru společnosti GEZ Industry s.r.o. (průmyslová zóna).
- **Neschválilo** převod pozemků p.p.č. 356/6 v k.ú. Lišice a p.p.č. 631/3 v k.ú. Lužec n.C. (průmyslová zóna) na základě doplňujících informací firem Broumovské stavební sdružení s.r.o. a PROGERA s.r.o., a tímto **ruší** usnesení zastupitelstva 13/4/07.
- **Vzalo na vědomí** informace o probíhajícím jednání s firmou VIKTORIA GRUPPE AG org. složka a **uložilo** radě města do příštího zastupitelstva vyžádat předložení aktualizované nabídky firmy.
- **Vzalo na vědomí** Zprávu o činnosti k plnění smluvní spolupráce dle uzavřené mandátní smlouvy a smlouvy o zprostředkování.
- **Neschválilo** záměr prodeje budovy na stp. 204, stp. 204, části p.p.č. 652/2 a 650/3 v k.ú. Pamětník (klubovna Vodácko-rybnícké společnosti a okolní pozemek). **Neschválilo** záměr zřízení předkupního práva na budovu na stp. 204, stp. 204, část p.p.č. 652/2 a 650/3 v k.ú. Pamětník (klubovna Vodácko-rybnícké společnosti a okolní pozemek). **Uložilo** radě města přehodnotit smluvní vztahy Města s Vodácko-

-cyklistickou společností a seznámit s výsledkem jednání zastupitelstvo s tím, že mu bude předložena i stávající nájemní smlouva.

- **Schválilo** záměr majetkového vypořádání mezi Městem Chlumec n.C. a manželi Rychterovými v lokalitě Klubíčkova zahradnictví a **uložilo** radě města v této věci dále jednat.
- **Vzalo na vědomí** předložené záměry řešení fasády domu směrem do náměstí (proluka bývalé tržnice) fy APO-SO spol. s r.o.
- **Neschválilo** finanční spolupodílení Města Chlumec n.C. na přeložce telekomunikačního kabelu v lokalitě Vrchlického (žádost manželů Hamplových).
- **Schválilo** změnu katastrální hranice mezi k.ú. Lučice a k.ú. Pamětník dle předloženého návrhu v rámci komplexní pozemkové úpravy Lučice u Chlumce n.C. a jednoduché pozemkové úpravy Pamětník.
- **Vzalo na vědomí** odstoupení manželů Rybáře a Pillichové od podpisu smlouvy o smlouvě budoucí kupní na stp. 180 a p.p.č. 24 v k.ú. Chlumec n.C. (proluka stávající tržnice) a tímto **ruší** usnesení zastupitelstva 14/38/06.
- **Schválilo**, v návaznosti na usnesení 14/37/06 prodej stavební parcely 180 a pozemkové parcely p.p.č. 24 v k.ú. Chlumec n. C. za cenu 500.000,- Kč manželům Berešákovým a **uložilo** radě města připravit smlouvu o smlouvě budoucí kupní.
- **Neschválilo** záměr prodeje části p.p.č. 1366/21 v k.ú. Chlumec n.C. (mezi domem čp. 84/I na stp. 204 a zahrádkou p.p.č. 46/1 v Říční ulici).
- **Schválilo** záměr prodeje části p.p.č. 308/1 v k.ú. Chlumec n.C. vlastníkům objektů v Zapečském dvoře pro případné vybudování jejich nového zázemí a **uložilo** radě města v této věci dále jednat.
- **Schválilo** záměr prodeje nemovitostí čp. 24 na stp. 378, stp. 378, čp. 25 na stp. 377, stp. 377, stp. 376, stp. 375, čp. 22 na stp. 380 a stp. 380, dále p.p.č. 206, p.p.č. 378/2 a p.p.č. 208 v k.ú. Chlumec n.C. jako celku silnému investorovi za účelem demolice objektů a následné výstavby rodinných domů dle schválené studie a **uložilo** radě města učinit potřebné kroky.
- **Schválilo** prodej pozemkové parcely p.p.č. 1774 o výměře 98 m² v k.ú. Chlumec nad Cidl. za cenu 200,- Kč/m² manželům Habancovým s tím, že ku-

pující uhradí kolek za vklad kupní smlouvy do katastru nemovitostí a prodávající zaplatí daň z převodu nemovitostí.

- **Neschválilo** záměr převodu PK parcel 755/8 a 757/6 v k.ú. Pamětník na základě nabídky ČR – Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových do vlastnictví Města.
- **Neschválilo** záměr prodeje části p.p.č. 1366/26 v k.ú. Chlumec n.C. před Zámeckou restaurací.
- **Schválilo** záměr zadání vypracování zastavovacích studií lokalit určených pro výstavbu a **uložilo** radě města do příštího zastupitelstva předložit dotčené lokality.
- **Schválilo** záměr rekonstrukce věže děkanského kostela sv. Vršily s finanční spoluúčastí Města za podmínky získání dotace z fondů EU.
- **Schválilo** pojmenování pouze dvou nově vznikajících ulic v lokalitě Vrchlického namísto původně navrhovaných tří (třetí bude případně pojmenována později).
- **Schválilo** tyto dva nové názvy ulic: ulice rovnoběžná s ulicí Vrchlického se bude jmenovat Lauterbachova a ulice kolmá na ulici Vrchlického se bude jmenovat Achátová. **Uložilo** správnímu odboru zajistit všechny formality s tím spojené včetně označení ulice.
- **Vzalo na vědomí** nabídku bezúplatného převodu zařízení Domova důchodců „V Podzámčí“ z Královéhradeckého kraje na Město Chlumec nad Cidl. a **odložilo** rozhodnutí do příštích zastupitelstev.

■ **Schválilo** závěrečný účet Města Chlumec nad Cidlinou za rok 2006 bez výhrad, hospodaření příspěvkových organizací zřízených Městem Chlumec nad Cidlinou za rok 2006 a organizací Městem založených, hospodaření s fondy Města a Zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření Města za rok 2006.

- **Schválilo** předložený návrh 2. úpravy rozpočtu Města Chlumec nad Cidlinou na rok 2007 s doplněním 14. RO ve výši 89.500,- Kč.
- **Schválilo** přijetí úvěru 15 mil. Kč na opravy a rekonstrukce místních komunikací od České spořitelny a.s. Hradec Králové s pevnou sazbou dle podmínek nabídky úvěru ze dne 8. června 2007. **Pověřilo** starostu uzavřením smlouvy o úvěru a smlouvy na poskytnutí nevratných finančních zdrojů v rámci Programu rozvoje komunální infrastruktury – MIF.
- **Schválilo** uzavření Veřejnoprávní smlouvy č. 1/2007, která bude uzavřena s obcí Nové Město.
- **Vzalo na vědomí** informace starosty o předložení investičních záměrů Města na Ministerstvo financí ČR. Jedná se o tyto záměry: „Cyklostezka podél silnice I/11 (E 67) z Chlumce nad Cidlinou do Nového Města“, „Depozitář k Městskému muzeu Loreta v Chlumci nad Cidlinou“, „Oprava koupaliště v Chlumci nad Cidlinou“, „Rekonstrukce ZŠ v Chlumci nad Cidlinou“ a „Revitalizace parku u kostela Nejsvětější Trojice v Chlumci nad Cidlinou“.

Jana Tučková
sekretariát starosty

Čištění kanalizačních vpustí

Zjišťoval jsem stav kanalizací a dešťových vpustí v Chlumci nad Cidlinou na základě nepříjemné události, která vznikla za průtrže mračen minulý týden. Co se týče ulice Tylový a Nádražní, jsem dohodnut s provozovatelem kanalizace KHP a.s., že přestože včera pročistili odlehčovací vpust' do Starochlumeckého rybníka, příští týden ještě sníží o 20 cm přelivnou hranu do této odlehčovací stoky, aby nedocházelo k natlakování komunikace a přebytečná dešťová voda mohla odtékat dříve, než dojde k jejímu natlakování a zpětnému vzduťi.

Co se týče čištění kanalizačních vpustí v ul. Kozelkova a v ulici Pražská a Klicperovo náměstí, bude kontaktována SÚS HK, aby tyto prověřila a také vyčistila. Na místních komunikacích, kterých je nejvíce, proběhne čištění dešťových vpustí také v letním období a tento úkol dostává vedoucí TSBH pan Tuček. Věřím, že soubor těchto opatření významně pomůže k tomu, aby další případná průtrž mračen nezpůsobila obyvatelům města materiální škody.

Ing. Miroslav Uchytíl, starosta města

„Běžci harmonie“ v Chlumci n. C.

World Harmony Run (Světový běh harmonie) je nesoutěžní štafetový běh, jehož cílem je posílit mezinárodní přátelství a vzájemné porozumění. Na trati delší než 56 000 kilometrů, vedoucí přes území více než 80 národů nesou běžci symbol harmonie? hořící pochodeň, kterou si předávají z ruky do ruky lidé, s nimiž se běžci cestou setkávají.

Cílem celosvětového projektu World Harmony Run, který založil v roce 1987 atlet, filozof a umělec Sri Chinmoy, je snaha dosáhnout přátelství a dobré vůle mezi lidmi a překonat tak kulturní, národnostní a politické hranice.

World Harmony Run probíhá na mnoha místech planety: v USA, Kanadě, Austrálii, Rusku, Japonsku, Malajsii, Střední a Jižní Americe, několika zemích Afriky a téměř v pěti desítkách evropských zemí, mezi nimiž nechybí ani Česká republika.

Kromě desítek tisíc kilometrů uběhnutých s pochodní za jakéhokoliv počasí, znamená World Harmony Run inspiraci pro setkávání lidí z celého světa; mnoho významných osobností se účastní ceremonií s pochodní World Harmony Run, kterou pak přijímají senátoři, členové parlamentů a vlád, včetně Evropského parlamentu. Dále si štafetu harmonie předávají představitelé obcí sousedících zemí, a to při příležitostech jejího přechodu z jedné země do druhé. I běžní lidé, kteří se setkávají se štafetou World Harmony Run se k běhu spontánně přidávají, čímž vyjadřují podporu jeho myšlenky.

Městský úřad rozšířil služby pro občany

Nyní si můžete v kanceláři „Evidence obyvatel - Pokladna“ v prvním patře městského úřadu bezplatně provést rezervaci a dohodnout si konkrétní termín návštěvy na oddělení osobních dokladů a evidenci obyvatel Magistrátu Hradec Králové. Jedině tam si od 1. září 2006 můžete požádat o vystavení cestovního dokladu pro osoby starší 5 let. Tato služba je doposud poskytována pouze v knihovně.

Ing. Irena Pánková,
vedoucí správního odboru

V roce 2007 probíhala evropská část World Harmony Run Českou republikou od 11. do 17. července na trase Sušice-Praha-Hradec Králové-Litovel-Ostrava, aby následně na své pouti kontinentem pokračovala na území Polska.

Dne 13. července krátce po půl třetí odpoledne dorazil mezinárodní tým běžců s planoucí pochodní harmonie i do

našeho města. Pochodeň symbolizující přátelství lidí celého světa, která během osmiměsíční cesty navštívila více než 80 zemí, kde si ji z ruky do ruky předalo přes milion lidí, mohli na krátký čas nést i občané našeho města. Po přivítání běžců starostou města Ing. M. Uchytilem, členy městského zastupitelstva a zaměstnanci radnice oběhli běžci s představiteli města, ke kterým se přidali ještě skauti, fotbalisté a chlumečtí maratonci ze sdružení „Splašená lokomotiva“ Klicperovo náměstí, které následně získalo druhý symbolický název „Sri Chinmoy Street“. Doprovodný program zabezpečily mažoretky z Olešnice. Po jejich vystoupení přijali běžci starostovo pozvání na návštěvu radnice, kde pro ně bylo přichystáno pohoštění, které týmu dodalo dostatek sil potřebných k další cestě - směr Hradec Králové.

AF

Životní moudra

✧ Naučili jsme se létat jako ptáci, potápět se jako ryby, a tak zbývá naučit se žít jako lidé.

G. B. Shaw

✧ Než se pro peníze, můžeš si je vypůjčit levněji.

Skotské přísloví

✧ Spojenectví s mocným nikdy nebývá upřímné.

Latinský bajkář Phaedra

✧ Kdyby se ženy oblékaly pro jednoho muže, netrvalo by to tak dlouho.

Marcel Acharda

✧ Nejsme ještě dobří, když jsme jen lepší, než ten nejhorší.

Latinské úsloví

LV

Občanské sdružení Podzámčí čerpá evropské peníze

Chlumecká nezisková organizace zabývající se managementem dobrovolnictví, sociální integrací a rozvojem lidských zdrojů umí čerpat evropské finance. Už v roce 2006 administrovala dva projekty ze zdrojů Evropského sociálního fondu, v letošním roce jsou to další dva. **V rámci jednoho z nich - „Šance na dobrou práci“ - začíná poslední běh vzdělávacího programu pro nezaměstnané ženy v září tohoto roku.**

Organizace se aktivně připravuje na otevření výzev v novém programovacím období, provedla ve spolupráci s OS Na podporu kultury a občanských aktivit v Novém Bydžově několik průzkumů, aby nové projekty pro nezaměstnané byly co nejlépe zacílené na potřeby zaměstnavatelů a občanů.

Průzkum, který zjišťoval potřeby sedmdesáti chlumeckých a novobydžovských maminek s dětmi v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti, například zjistil, že 30 % žen by rádo pracovalo ve službách a obchodu, 71 % by přijalo nabídku rekvalifikace jiné organizace než úřadu práce, největší zájem nadále trvá v oblasti obsluhy počítače, 11 % by uvítalo kurz pečovatelek-podnikatelek a dalších 11 % rekvalifikační kurz na kosmetičku. Většinu maminek by vyhovovala výuka 2x v týdnu a 68 % by využilo hlídání dětí v době vzdělávání.

Průzkum, který zkoumal úroveň informační gramotnosti u stovky respondentů věkového rozsahu 18-75 let, v rovnoměrném rozložení věkových skupin a mužů a žen z Chlumecka a Novobydžovska, mimo jiné zjistil, že 24 % dotázaných neovládá jiný jazyk než český, pouze 18 % čerpá informace z cizojazyčné literatury, 73 % respondentů vůbec nechodí do knihovny, 31 % dotázaných vyhledává dopravní spojení na internetu, 48 % dotázaných nepoužívá platební kartu, 55 % respondentů využívá počítač k hledání informací, 26 % ke komunikaci, 5 % ke sebevzdělávání. 48 % do-

tázaných využívá internet doma, 17 % v práci. Pouze 13 % respondentů absolvovalo e-learningový kurz a 7 % využívá možnosti elektronických podání.

V následujících měsících zpracuje občanské sdružení několik projektů, které budou postupně podány do vyhlášených výzev. Pracovníci organizace předpokládají otevření nových programů pro nezaměstnané v létě příštího roku se zaměřením na přípravu k podnikání, přípravu pečovatelek-podnikatelek a v pozdějším období také na podporu informační a počítačové gramotnosti.

Daniela Lusková
Předseda OS

OS Podzámčí přijímá přihlášky do programu pro nezaměstnané ženy

„Šance na dobrou práci“

Tříměsíční program:

- ☐ zaměstnání v sociálních službách
- ☐ vzdělávání v kurzu

Začátek IV. běhu v září 2007. Kurz zdarma.

50% úspěšnost zaměstnání absolventek.

Informace na tel. 604 240 344

Daniela.Luskova@seznam.cz

Manažer projektu: Daniela Lusková

OS Na podporu kultury a občanských aktivit v Novém Bydžově

přijímá přihlášky

do programu pro nezaměstnané ženy

„Příležitost“

Program:

- ☐ rekvalifikační kurz Základy obsluhy PC
- ☐ sociálně komunikační dovednosti
- ☐ pomoc sociálního pracovníka při hledání zaměstnání

Začátek II. běhu v září 2007. Kurz zdarma.

Výuka v Novém Bydžově.

60% úspěšnost zaměstnání absolventek.

Informace na tel. 604 240 344

luskova@novybydzov.cz

v.havlinova@novybydzov.cz

Manažer projektu: Daniela Lusková

Doplňovačka

Naši představitelé 1873-1887

1	S					1. Dravý pták
2	S					2. Píle
3	S					3. Žena sedláka
4	S					4. Ústní výměšek
5	S					5. Malý syn
6	S					6. Tenký
						Rozluštění na str. 14

LV

Inzerce

Ostrov bez koní

Kdo v těchto dnech navštíví hřebčín Equus Kinský, aby alespoň z dálky pohladil zeštíhlené stádečko žlutých koní, bude překvapen prázdnotou výběhů a přilehlých pastvin.

Žádní koně na Ostrově už od středy 4. 7. 2007 nejsou, všech 72 ks bylo autodopravou přestěhováno do nového prostředí v okolí Benešova.

Kolébka chovu chlumeckého plaváka, dvůr Ostrov, kde za hr. Oktaviana Kinského byli ustájeni hřebci, klisny se hříbaty, klisny a i v dalších letech převážně sloužil k chovu koní, najednou zeje prázdnotou a je bez života.

Prízivci a citelé koní však považují tento nepříznivý stav za přechodný a věří v možné budoucí návraty čtyřnohých krasavců do tohoto objektu, neboť chov koní na Ostrov prostě patří.

Zima

Večery pod lampou

V době, kdy jsme my - děti chodily ještě do obecné školy, naše rodina byla stálým čtenářem městské knihovny. Městskou knihovnu v Chlumci měl na starosti pan Strnad, který půjčoval a vyměňoval občanům města knížky. Bydlel na radnici, kde byla i knihovna.

Ještě po několik let po postavení našeho domku jsme neměli zavedený elektrický proud. Školní úlohy jsme večer psaly při petrolejové lampě a četli zapůjčené knihy z městské knihovny. Při předčítání knížek jsme se všichni střídali včetně tatínka a maminky.

Když k nám občas přišel na návštěvu maminčin bratranec, vždycky se zlobil, že si při petrolejce kazíme zrak a že by tatínek měl požádat o elektrickou přípojku. Tatínek tak učinil, až když k nám přibyli další dva sousedé, protože pro jednoho žadatele by byla přípojka drahá.

Součástí večerů pod lampou bylo i tatínkovo vyprávění příběhů z první světové války, ze zajetí v Rusku a z legií, když se po magistrále probojovávali do Vladivostoku, aby se mohli po moři vrátit domů, do nově ustavené Československé republiky.

Tatínek chtěl, abych jeho vzpomínky zapisovala, ale já jsem byla ještě nezkušená a neuměla jsem to. Některé události jsem ani nechápala, nic mi to neříkalo, a pokud se týkalo vojenského života, ani mě to nezajímalo. V hlavě mně uvázly jen věci, které pro moje chápání byly něčím zajímavé nebo zábavné. Například o tom, když byl tatínek v zajetí, tak zajatci dostávali k jídlu sušené ryby, které jim nechutnaly a nikdo to nechtěl jíst, tak jimi po sobě házeli. Tatínek sušené ryby sbíral do pytle a chodil je prodávat na bazar, kde o ně byl zájem.

Také nám tatínek vyprávěl, jak zajatci sbírali na poli okurky, které on nakládal a dělal z nich kvašené máčenky, na které byli našinci zvyklí z domu. Tatínek měl blízko ke kulinářství, protože byl vojenským kuchařem.

Když jsme si někdy povídali o románu Jaroslava Haška „Osudy dobrého vojáka Švejka“, tatínek nám říkal: „Vy se tomu smějete, ale taková situace v rakouské armádě skutečně byla.“

Mám ráda film o Švejkovi s našim vynikajícím hercem Rudolfem Hrušínským, který bych mohla vidat dvakrát do roka, jak se mi líbí herecké výkony pana Rudolfa Hrušínského.

Růžena Hochmannová

Z databáze DNA lze najít předky a příbuzné

Genetická laboratoř Genomac založila unikátní databázi vzorků DNA. Jejím prostřednictvím bude možné jednoduše a rychle vyhledat příbuzné či pátrat po svém původu. Genová banka má také sloužit k nejrůznějším vědeckým a lékařským výzkumům.

14. 6. 2007 09:32

PRAHA - „Podstatou je vzájemné porovnání DNA profilů a vyhledávání společných genetických znaků, které určují příbuzenský vztah,“ vysvětlil ve středu novinářům Jan Zástěra z uvedené společnosti.

Genetický profil se dělá z odběru slin, test stojí zhruba 2500 korun a vzorek se pak porovnává s profily z DNA databáze.

Každý dostane kód

Každému genetickému profilu je zároveň přiřazen identifikační kód, který s sebou nese genetickou informaci a pouze přes něj se dotyčný dostane do databáze DNA. Tím je zaručena anonymita při práci s informacemi databáze.

„Teprve v případě, že si lidé mezi sebou najdou shodné znaky, mohou vzájemně požádat o odtajnění kódu, a tedy zveřejnění majitele DNA profilu,“ řekl Zástěra. Kontakt je možný jen prostřednictvím kontaktního centra.

V databázi Genomacu je zatím pouze 5000 DNA vzorků, ale v budoucnu jich má být mnohem víc, protože zájem je obrovský. Z dosavadních vzorků byla sestavena genetická mapa ČR. Ta ukázala, že 40 procent Čechů má západoslovanský původ, čtvrtina románský.

Odhad původu české populace podle údajů z databáze Genomac (v %)

západoslovanský	40	románský	25
jihoslovanský	11	Skandinávie, Německo	10
Středomoří, Balkán, severní Afrika			5
Středomoří, Blízký východ, Asie			4
Pobaltí, Skandinávie, Sibiř			3
Středomoří, Kavkaz			1

Profesor Pavel Klener, přednosta Ústavu hematologie a krevní transfuze, Právu řekl, že jeho ústav má svoji laboratoř DNA diagnostiky. Hlavní význam databáze DNA pak vidí v jejím využití pro léčebné účely.

„Diagnostika chorob podle DNA je možná zatím jen u některých onemocnění. Výzkum ale směřuje k tomu, že analýza genomu bude tak dokonalá, že zhruba kolem roku 2010 až 2012 budeme moci pacientovi říci, jaká onemocnění ho mohou čekat a jaké léky mu budou zabírat. Zatím to ale není,“ řekl profesor Klener.

Václav Pergl, Právo

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 426 273, 602 717 410

SRPEN 2007

e-mail: klicperuvdum@email.cz
www.chlumeck-n-cidlinou.cz/divadlo

Předprodej vstupenek každý čtvrtek od 15.00 do 18.00 hod. nebo před každým představením od 18.00 do 19.00 hod.

Klicperův dům

23. srpna **Piráti z Karibiku na konci světa**
čtvrtek
20.00 hod. **Kino** - dobrodružný USA

Piráty celého světa čeká doba temna. Lord Beckett z Východoindické společnosti se zhostil báje lodi Bludný Holanďan a jejího pomstychtivého kapitána Jonese a začal pomoci nich plnit svůj ďábelský plán - nezastavitelný koráb nelitostně likviduje všechny pirátské lodě, na které narazí.

Hrají: Johnny Depp, Orlando Bloom, Keira Knightley, Geoffrey Rush

168 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný
české titulky**24. srpna** **WARHOLKA**
pátek
20.00 hod. **Kino** - drama USA

Když Andy potkal Edie, život se stal uměním. Slíbil jí, že z ní udělá hvězdu, jakou vždy chtěla být. Svůj slib splnil beze zbytku. V polovině šedesátých let plnila titulní stránky prestižních módních časopisů a byla ozdobou všech večírků.

Hrají: Sienna Miller, Guy Pearce, Hayden Christensen

90 minut Vstupné: 70,- Kč české titulky

25. srpna **Smrtonosná past 4.0**
sobota
20.00 hod. **Kino** - akční thriller USA

Amerika je při oslavách Dne nezávislosti napadena rafinovaným útočníkem. Ten využívá nejmodernější technologie, aby napáchal co největší škody na americké infrastruktuře a uvrhl zemi do chaosu. Jeho promyšlený plán však má jednu trhlínu. Nepočítá s tím, že existuje Bruce Willis, který je v dobré formě.

Hrají: Bruce Willis, Justin Long, Cliff Curtis, Timothy Olyphant

128 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži od 12 let
české titulky přístupný**29. srpna** **ROMING**
středa
20.00 hod. **Kino** - ČR

Komédie s Bolkem Polívkou a Mariánem Labudou od tvůrců filmu Účastníci zájezdu.

Hrají: Bolek Polívka, Marián Labuda, Vítězslav Holub, Jean Constantin, Vladimír Javor-

ský, Oldřich Vlach, Corina Moise, Eva Leinweberová

105 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný

30. srpna **TAJNOSTI**
čtvrtek
20.00 hod. **Kino** - ČRJan Svěrák uvádí nový film Alice Nellis
Hrají: Iva Bittová, Karel Roden, Martha Isoová, Ivan Franěk, A. Šišková, S. Remundová97 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži od 12 let
přístupný**31. srpna** **Shrek třetí****Kino** - animovaná komedie

Konečně máte zelenou! Za normálních okolností by krásní, mladí a zelení manželé Shrekovi po odstranění zákeřné kmotřičky vily a jejich nemožného syna Krasone žili nerušeně a hlavně šťastně až do smrti.

Hrají v českém znění: David Novotný, Tomáš Juříčka, K. Špráchalová, A. Procházka, V. Kotek

93 minut Vstupné: 65,- Kč mládeži přístupný
dabing

Hudební klub - Říhův dům

1. srpna **Turnaj ve stolním fotbalu**středa
18.00 hod. Startovné za team: 100,- Kč**11. srpna** **Scelet live koncert**sobota
20.00 hod. Vstupné: zdarma**17. srpna** **CZ hity**pátek
21.00 hod. Vstupné: zdarma**22. srpna** **Turnaj ve stolním fotbalu**středa
18.00 hod. Startovné za team: 100,- Kč**31. srpna** **Gril párty**pátek
18.00 hod. Hraje: TEMPO
Vstupné: 50,- Kč

KINSKÝ DAL BORGIO, A.S.

Zámek Karlova Koruna a pražské divadlo CD 2002 uvádějí
na zámeckém nádvoří hororovou komedii pro velké i malé

„Svatební den“ na chlumeckém zámku

V sobotu 19. května 2007 jsem prožil na zámku Karlova Koruna krásný „Svatební den“. Nebyl to můj svatební den ani svatební den mých příbuzných či známých, byla to společenská akce nesoucí tento název. Byl jsem velice zvědavý, co všechno mohou při této ne tradiční, zcela jedinečné příležitosti nabídnout. A přiznávám se, že jsem žasnul. Již na nádvoří bylo možno zhlédnout jednak krásné luxusní automobily ozdobené nádhernými svatebními kyticemi v moderní vazbě, jednak starobyklý vyšňořený kočár, stánky se svatebními koláčky, s ukázkou výroby košíčků pro družičky, květinami... Když jsem vstoupil do nádherných prostorů barokního zámku, zlobil jsem se na sebe, že jsem přijel na poslední chvíli, neboť všechna sedadla byla beznadějně obsazena a i na balkonu by se těžko hledalo místo v první řadě.

K chvilce pořadatelů akce začala přesně, měla spád, byla organizačně skvěle zajištěna a hlavně měla zajímavý, pestrý, výborně nacvičený a předvedený program. Za skvělý nápad uspořádat tuto akci je nutno vyzvednout především paní Petru Veselou, podnikatelku a majitelku květinářství „Květinový ráj“. Pro tuto jedinečnou akci připravila řadu svatebních kytic pro nevěsty, družičky, květin jako doplňků šatů, květinovou dekoraci a přítomným předvedla také ukázkou vazby svatební kytice. V programu bylo zdůrazněno vše, co je třeba pro svatební den zajistit a zároveň doporučeno, kde si lze jednotlivé služby objednat. Při módní přehlídce jsme pak byli svědky ukázek krásných šatů nevěst, družiček, mládenců, ale i svatebních hostů, obdivovali jsme skvělé účesy, módní nalíčení amatérských manekýnek i manekýnů, kteří však vystupovali téměř profesionálně. Nechyběla ani slavnostní svatební tabule, fotografa, vynikající ukázky standardních i latinsko-amerických tanců v provedení výkonnostních

na motivy slavného románu Brama Stokera, při které neztratíte ani kapku krve.

Termíny představení: 27., 28., 29., 30., 31. 8. 2007 od 20.00 h. Vstupenky možno zakoupit v pokladně zámku Karlova Koruna a prodejní síti TICKET ART. Vstupné: 299,- Kč.

tanečních párů z Pardubic, milá vystoupení chlumeckých dětských souborů „Čtyřlístek“ a „Crash“. Vrcholem svatebního veselí bylo rozhodně vystoupení souborů „SHE-POT“ z Chlumu nad Cidlinou a „DUP-POT“ z Klamoše, v choreografii slečny Jany Karlíkové. Mladické dívky ze „SHE-POTu“ i poněkud dříve narozená děvčata z Klamoše vytvořily na závěr báječnou atmosféru, kterou bych přál každému novomanželskému páru při jejich veselce. Vysloužily si dlouhotrvající vřelý aplaus. Ten patřil rovněž dvojici moderátorů, paní Jitce Surové a panu Lubomíru Havrdovi, kteří si jej zasloužili za sestavení hezkého scénáře programu „Svatebního dne“ a za sestavení i provedení vynikajícího průvodního slova celé akce.

Karel PŘIBYL

Další fotografie na str. 2.

Inzerce

Výstavy výtvarných děl na chlumeckém zámku pokračují

„Dosud nikdy nepotřebovalo lidstvo léčivou sílu mandaly tolik, jako je tomu nyní. Náš roztržštěný, dezintegrovaný svět volá po soudržné síle, již je velká síla mandaly...“

Duše nám nabízí specifický léčebný prvek - mandalu, v době, kdy ji nejvíce potřebujeme, a my budeme dost moudří, abychom naslouchali jejímu vnitřnímu hlasu. **Dosud nikdy jsme ji tolik nepotřebovali.**

Slovo „mandala“ pochází ze sanskritu a znamená posvátný, rituální nebo magický kruh či „kruhový plán“, kulturní kruhovou kresbu.

Mandaly slouží mimo jiné jako prostředek ke zklidnění mysli a k dosažení absolutního klidu. Zaměřením na mandalu se naše pozornost ve všech svých projevech, ať již tělesných, mentálních, psychických nebo emocionálních, transformuje ve vnitřní klid a harmonii se sebou samým i s celým světem. Mandala jako taková vyjadřuje řád, rovnováhu a celost. Obrazy mandal jsou jakýmsi ideogramy nevědomých obsahů v každém z nás. Reprezentují zcela výjimečnou a zvláštní kategorii symboliky.

Autorka obrazů mandal Ivana Stonjeková se narodila v Praze ve výtvarnické rodině.

Od r. 2000 začala cíleně malovat mandaly, které harmonizují a léčí člověka. Harmonický člověk působí pozitivně na své okolí a tím pomáhá celé Zemi. Několik měsíců v roce tráví v překrásné přírodě Orlických hor, kde čerpá inspiraci pro svá díla. Tam také začala uvažovat, jak pomoci přírodě a lidem.

Témata mandal jsou různá. Vytvořila řadu cyklů, které pomáhají při spojení s jednotlivými oblastmi, energiemi, civilizacemi. Např. *Láska, Zdraví, Atlantida, Lemurie, Shambala, Světlo, Mystika Karla IV., Duchovní růst, Energie přírody, Roční období, Slunce, Stvoření světa, Vesmír, Anestézie, Čakry, Živly, Andělé a Archandělé.*

Na přelomu r. 2005/2006 namalovala hrací desku k dávné indické hře LÍLA, která je vytvořena ze 72 mandal. První vydání této hry vyšlo na jaře roku 2006 a v prosinci téhož roku vyšlo již třetí vydání této úspěšné duchovní hry.

Zabývá se i malováním mandal přímo na daného jednotlivce. Pomocí in-

tuice a automatické kresby se jej snaží zharmonizovat a zregenerovat.

Mandaly jsou kresleny akvarelovými pastelkami a na doladění používá gelové fixy, temperové barvy, voskové pastely a glittery. Mnoho mandal je zmenšeno a zalaminováno, aby byly dostupné a prakticky použitelné i širší veřejností.

V roce 2006 se rozhodla, že umožní vzdělávání v oblasti ezoteriky širšímu okruhu lidí. A proto založila se svým partnerem „Křišťálovou univerzitu“ - školu věku Vodnáře pro každého, kde se vyučuje: Astrologie, Numerologie, Tarot, Feng-Shui, Grafologie, Homeopatie, Rodinné konstelace, Automatická kresba a další.

Všechna tato díla si můžete prohlédnout na zámku Karlova Koruna od 7. 7. do 4. 8. 2007.

POUŽITÍ MANDAL:

Noste ji co nejvíce u sebe, přikládejte na jednotlivé čakry, dejte si ji pod polštář, pověste na zeď, dejte pod skleničku vody, nebo noste u sebe jako talisman. Při zdravotních problémech nechte na sebe mandalu působit co nejdéle. Může také pomoci při meditaci, při odrušení geopatogenní zóny, vyčištění prostoru od negací, zharmonizování kolektivu, rodiny, energetickém vyrovnání nerovnováhy živlů v těle a posílení jednotlivých orgánů. Také je možné je pověsit doma nebo v práci na zeď jako obrázek.

Mnoho radosti s mandalami vám přeje a veškeré informace podá přímo autorka Ivana Stonjeková.

Jan Krátký

Inzerce

Olešnické mažoretky: Putování za medailemi

V nedávné době jsme Vás informovaly o soutěžním klání v nedalekém Kolíně, kde jsme se velmi úspěšně umístily. Pochopitelně jsme v soutěžním duchu pokračovaly i nadále.

Tentokrát se jednalo o typ postupové soutěže, kterou již tradičně pořádá Svaz mažoretek ČR.

Celý maraton jsme započaly na Oblastním kole v Ronově nad Doubravou, kam přijely Střípky společně s Červánky. Zde jsme soutěžily v juniorské a seniorské kategorii „klasické mažoretky“.

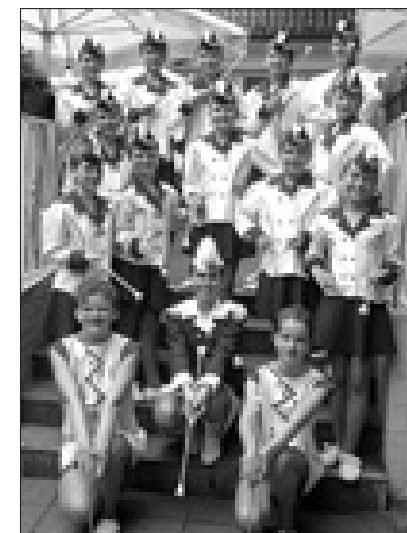
A co jsme musely zvládnout? První část se týkala 100 m dlouhého pochodového defilé na jeden z deseti vylosovaných pochodů a odpolední část byla věnována pódiovým formacím. Tyto dva nelehké úkoly čekaly každou soutěžní skupinu mažoretek v každém kole Národního šampionátu mažoretek.

K naší velké radosti nám Ronov nad Doubravou přinesl ohromné štěstí, protože jsme dopadly, jak nejlépe to jen mohlo být. Obě Olešnické skupiny mažoretek získaly titul „**Mistr oblastí**“ s **1. místy** a k tomu postup do Zemského finále Čech do Strakonice.

Zde, v jihočeském městě, jsme strávily první červnový víkend. Sem se sjely skupiny z celých Čech, aby změřily svoje síly. I tak jsme se nedaly a porotu jsme se snažily okouzlit svými choreografiemi, technickou zdatností, sympatii a úsměvy.

Červánky vybojovaly **6. místo**, Střípky se umístily na **4. místě**. A to nejdůležitější - do rodné Olešnice nám porota zabalila **postup do finále Mistrovství České republiky**, které se konalo v Poděbradech.

O dva týdny později jsme se plní energie a nadšení sešly v lázeňském městečku, kde nás čekalo závěrečné kolo a především vrchol něčeho jedinečného, čeho se bez soustavného úsilí a pile nedosáhne. O to větší radost jsme měly z toho, že jsme obě skupiny, jak juniorské Červánky, tak seniorské Střípky, setrvaly celou soutěž při sobě a vydrželo nám naše odhodlání až sem - do Poděbrad!

Páteční odpoledne mělo oficiální podobu, kde bylo představeno 40 soutěžních skupin a jejich vedoucích, 3 dechové orchestry, z nichž ten nejpočetnější přijel až z Chorvatska za doprovodu své mažoretkové skupiny. Tudíž nás bylo 41 souborů.

Následovala sobota, která byla ve znamení nejen soutěžních pochodových defilé, ale i pódiových formací - klasická mažoretky. Tady přestávala veškerá legrace, protože celá situace si žádala velkou dávku koncentrace a klidu. Většina rodičů nás přijela podpořit. Bylo před námi to nejdůležitější, i když jsme věděly, že velikého úspěchu jsme dosáhly už postupem na mistrovské finále Národního šampionátu ČR do Poděbrad. Předem jsme nic nevzdávaly

a bojovaly jsme dál. Musíme se pochlubit tím, že jedna z našich vedoucích - Mirka Stárková si poprvé zkusila porotcovskou židli Svazu mažoretek ČR při soutěžích v kategorii „twirling“.

V neděli všechny soubory čekaly, jaké rozhodnutí vynese porota. K našemu údivu i zklamání jsme vybojovaly naprosto shodná umístění jako ve Strakonici - **6. místo** pro Červánky a **4. místo** pro Střípky. Velikou radost jsme měly z úspěchu pódiové skladby Střípků - byla ohodnocena jako **2. nejlepší** ze všech seniorek.

Současně se Šampionátem probíhala soutěž „**Miss mažoretky roku 2007**“.

Jana Landová

Pavla Tomešová

Ze skupiny Střípků byla vybrána: Veronika Bienová, Jana Landová a Pavla Tomešová. Verča se bohužel celé soutěže zrekla ze studijní důvodů a my - ostatní jsme trpělivě držely pěti Janě a Pavle. Vzhledem k jejich osobitým schopnostem je porota vybrala mezi 12 finalistek soutěže „Miss mažoretky roku 2007“. Jestli chcete naše děvčata Janu a Pavlu podpořit v soutěži miss média, pošlete jim hlas prostřednictvím mobilního telefonu. Všechny informace o hlasování naleznete na: www.mazoretka roku.net Děkujeme za Vaše hlasy!

Soutěž si žádá neuvěřitelně velkou přípravu, trpělivost, nervy... ale i přesto se nevěnujeme jen soutěžím. Máme na paměti mažoretkové povinnosti a i přes naši soutěžní vyčerpání pokračujeme v dalších vystoupeních. Můžeme zmínit vystoupení na lázeňských koncertech (Janské Lázně, Poděbrady), či účast na Kmochově Kolíně s Posádkovou hudbou Hradec Králové a mnoho dalších, kterých jsme se zúčastily nebo se v současné době na ně připravujeme.

Tímto bych chtěla poděkovat všem (doslova všem), kteří se na výše uvedeném úspěchu podíleli a podílejí - v první řadě VEDOUČÍM, RODIČŮM, MAMINKÁM, které na nás dohlížely, PŘÍZNIVCŮM a FANOUŠKŮM a samotným MAŽORETKÁM. Všem patří velký dík!!!

„z mažoretkové kroniky Olešnických mažoretek“

Tam u Králového Hradce

3. července se na výšině v Chlumu u Hradce Králové jako každoročně vzpomínalo na dramatické okamžiky závěrečné fáze bitvy v prusko-rakouské válce v roce 1866. Připomeňme si tehdejší drama nahlédnutím do připravované **knihy Karla Richtra „Třeba i železem a krví“**, která vyjde letos v září:

„Podplukovník Schimmelpenninck stál se svým praporem v dlouhém zákopu na západní straně Chlumu. Upřeně hleděli do údolí zahaleného dýmem a párou z mokřích polí, luk i lesů, kde vytrvale řvala děla a štěkaly pušky. Čekali, kdy se Prusáci přiblíží na dostřel. V náspu si každý vyhrábl žlábek pro svou ručnici. Byli připraveni ukázat Prajzům, zač je toho loket. Vtom někdo vyděšeně zvolal: „Prusáci! Jsou tady!“

Vojáky na pár vteřin zmrazil úlek. Čekali nepřítele zepředu, a najednou ho měli v zádech. O překot padaly rány z pušek. Rakušané impulzivně vypalovali náboje, které měli v hlavních svých předovek systému Lorenz. Podruhé nabít už neměli čas. Velitel něco křičel, ale slova utonula v hukotu palby. Vojáci po něm bezradně točí hlavy a dělají bezděky, co on. Vyskakují ze zákopu a rozbíhají se proti nepříteli k boji bodáky, šavlemi, noži, pěstmi, vším...

Děšť nábojů z pruských zezadu nabíjených jehlovek, které střílejí pětkrát rychleji, jim letí vstříc a mnohé sráží k zemi. Podplukovník běží vpředu, mává tasenou šavlí, bez čáky, kterou mu nejspíš z hlavy strhla střela, křičí „hurá!“

Z nedalekého zákopu jim vybíhá na pomoc sousední 1. batalion, v čele na koni major von Noak a praporečník Zolnay s vysoko vyzdvíženým černožlutým praporem. Podplukovník Schimmelpenninck se zapotácel, šavle mu vypadla z ruky, klesá k zemi. Batalion se rázem rozpadl na shluky, které opustila odvaha k boji a začínají sbíhat po jižním svahu dolů pod vesnici k hradecké silnici, kde se nabízí záchrana útekem dozadu k Labi. V té chvíli i těžce raněný major padá z koně do mokré trávy. Z posledních sil vybízí praporečníka, aby stůj co stůj ochránil prapor, ale Zolnay se vzápětí hrouť, zasažen pruskou střelou. Šikovatel Vecséry mu vytrhl z ruky prapor a zvedl ho vysoko nad hlavu, ale pruská palba je tak hustá, že v příští vteřině se šikovatel kácí naznak, smrtelně raněn. Kadet Hersch, veden příklady hrdinů z vojenských čítanek, zvedá ze země žerď, ale sotva se jí dotkl, padá mrtev. Poručík Čepening přiskočil a vida, že prusští gardisté už

přibíhají, urval alespoň prapor z žerdi, roztrhl jej vedví a nepřestával hedvábí trhat na kusy, dokud se neskácel, usmrcen jako čtvrtá oběť ochrany praporu. Ale pozor! Prusáci už jsou tu, někteří ještě vypálili ránu do chumlu Rakušanů, z nichž mnozí ještě šermují bodáky v sebevražedném odhodlání nevzdat se, desítky jich padají k zemi s bodnými ranami, ožívá se řev, nadávky, supění, výkřiky bolesti... Většina odhazuje pušky, zvedá ruce...

Údolím pod Chludem se s duněním kopyt jako vlak žene husarský pluk. Při všeobecném ústupu ze svíbského lesa uvázl v obklíčení, ale v sevrené formaci, s šavlemi v pěstích prorazil hradbu nepřátel a teď si bezohledně razí cestu liniemi vlastních vojsk. Kdo jim neuhne, je sražen k zemi a udupán. Pod kopcem rozběsněné hejno husarů narazilo na hlouček pruských jezdců. Postřehli zlaté límce, honosné epolety a šňůry. Sám korunní princ Friedrich Wilhelm s celým svým štábem se přemísťuje za prvními sledy svých vojsk. Teď ho husaři zajmou, a bude po bitvě! Jenže hned za štábem se k Chlumu přesunuje záložní gardový prapor. Rychlými salvami napadá husary, spousta jich padá z koní a celý pluk se v trysku prudce obrací vpravo proti svahu a přes rozvrácené linie 46. pluku, z něhož se zachránilo pouze 600 mužů s velitelem majorem Jaeskovským, a dál cípem jižního okraje vesnice štvou koně k hradecké silnici.

Celá osada Chlum, dřepící na výšině kolem kostela, již byla v pruských rukou. Jen v úvozu ještě setník Ruff se svou kompanií celou půlhodinu kladl heroický odpor několikanásobné přesile Prusů, ale když vojáci vystříleli poslední náboje, nezbylo jim než složit zbraně. Pruský plukovník von Obemitz vzdal důstojníkům kompanie čest: „Pánové, bili jste se udatně, ale zdrželi jste se příliš dlouho v postavení.“

DOPLŇOVAČKA

Rozluštění roháčku ze str. 7:

KALINA

Rakouští vojáci, mezi nimiž bylo mnoho Čechů, bojovali jaký lvi o každou chalupu. Krev tekla na obou stranách. Prusové jako obvykle uplatňovali převahu svých pušek. Nakonec vesnici Chlum dobyli. Bojů se zúčastnil i mladý poručík von Hindenburg, budoucí maršál, a dokonce prezident Velkoněmecké říše.

Chlum tedy padl a Prusové pronásledovali rozbité a ustupující rakouské jednotky 3. brigády jihovýchodním směrem.

Ve chvíli, kdy se pruská garda zmocnila prostoru kostela a prchající houfy se valily k hradecké silnici, setník Groben, velitel čtyřliberní baterie jízdního dělostřelectva, která se účastnila palby na pozice armády prince Friedricha Karla, si uvědomil nebezpečí hrozící z boku. Do prostoru palebného postavení jeho osmi děl začaly dopadat pruské granáty vypalované za jejich zády odněkud z Chlumu. A když spatřil polním kukátkem modré řetězce střelců, dal bez váhání zapráhnout a vyjel s baterií tryskem po cestě z Čis-

těvsi do Chlumu proti postupujícím gardistům až na vzdálenost pouhých dvou set metrů. Na planině s lesem za zády nařizoval zajet do palebných postavení dělo vedle děla, odkolesnit a k palbě připravit. Skvěle vycvičení dělostřelci strojovým tempem přesně a hbitě plnili jeho povely a během krátké chvíle zahřměla salva, která rozprasky kartáčů zle pocuchala první vlnu pruských střelců. Přibíla je k zemi, z níž se už mnozí nezvedli.

Ostatní rakouské baterie i pěchota získaly čas. Dělostřelci poklusem nabíjeli a odpalovali ránu za ranou. Prusové vleže spustili svou obávanou rychlopalbu. Dělostřelci s obdivuhodnou obětavostí, pohrdající smrtí, konali svou povinnost. Nabíjeli a stříleli, co chvíli někdo z nich padl. Jak ubývalo živých, palba slábla, až posléze skoro všichni leželi mrtví u svých děl s rozhozenými rukama, na zádech, na boku, na břiše, v poloze, o níž rozhodla smrt. Dva těžce ranění se marně snažili zvednout s tvářemi zkrivenými bolestí. Četař Schmuck ještě odpálil nabitý kartáč

a spolu s poručíkem Merkelem v horečném spěchu připojili dělo ke kolesně se zapřaženými koňmi a v pršce střel ujížděli z dostřelu jehlovek.

Když se Prusové přihnali k palebnému postavení baterie, našli tu sedm děl a kolem nich těla 52 mrtvých. Ležel tu i setník Groben a čtrnáct zabitých koní. Dojemný pohled, vyvolávající mrazení v zádech.

Vítězové v čele s korunním princem vzdali baterii mrtvých čest smeknutím přileb a čák...

...Nejenom armáda, ale celé Čechy se jen zvolna probíraly z otřesu drtivé porážky. V časopise Politik z té doby čteme zprávu očitého svědka: „Celá stará silnice od Prahy ke Králové Hradci, ondy jedna z největších, je prázdná, jako vymřelá.“ Dopisovatel nespátl z Prahy až do Chlumce ani jediného člověka, mimo táhnoucí královské pruské vojsko... Chlumec byl jako po vymření, na ulicích ani živé duše a za nejdražší peníz žádného noclehu. Podobně bylo i v Bydžově...”

red.

Inzerce

Inzerce

ČÍM SE KDO BAVÍ

Snad každý má nějakou zálibu, které se s větší, či menší náruživostí, podle svého naturelu, věnuje ve volném čase. Pokud se mu zálibou nestane jeho zaměstnání, což je patrně ten nejlepší, i když velmi vzácný případ. Příznačné pro každou zálibu je, že se jí oddáváme zcela dobrovolně a rádi, ze své vlastní vůle, pod vlivem jakéhosi vnitřního nutkání, jehož uspokojení se nám stává čím dál neodbytnější potřebou. Zálibu nám nikdo nemůže nařídít. Jakmile by začala zavlínat povinností, přestala by být zálibou, což neznamená, že bychom v rámci záliby nebyli ochotni brát na sebe i povinnosti, dokonce s potěšením.

Pěstování zálib, nazývaných koníčky, rozhodně patří k spokojenému životu, za podmínky, že nedopustíme, aby se proměnily v drogovou závislost, která ničí majetek, rodinu, existenci, zdraví, vše. Zodpovědět otázku, co rozhoduje o tom, jakou zálibu si kdo zvolí, kolik času, peněz, duševní i fyzické námahy a někdy i pohodlí a rodinné pohody je ochoten jí věnovat, je věru nesnadné. Zrod zálib je stejně rozmanitý a nevyzpytatelný jako záliby samy a konec konců jako lidé, kteří se jim zasvěcují. Dnes vám, milí čtenáři, představíme Chlumečana, který se s obdivuhodným zaujetím věnuje zálibě málo obvyklé, a tudíž pozoruhodné a navíc i veřejně prospěšné - **Ing. Radka Kysilku**.

Dětství a mládí prožil na rozhraní Chlumce a Olešnice v rodině stavebního projektanta. Absolvoval stavební průmyslovku v Hradci Králové a strojní fakultu v Liberci, což svědčí o více méně vyhraněných technických zájmech, jimž odpovídá i zaměstnání v kladrubském VPS, podniku, který se zabývá zakázkovou výrobou rozličných technických zařízení.

Od dětských let jeho zájem poutaly motorky a auta. S tím souvisí cestování a turistika. Již jako chlapec se rovněž zajímal o vojenskou historii. Přečetl spoustu knížek o válkách a vojenství. Zvlášť ho zaujala historie výstavby bunkrů a pevností předválečného československého opevnění v pohraničí. Zajímalo ho stavební řešení pevnostních objektů. Zajížděl do míst, kde se zachovaly, nejprve s otcem, který jako stavební odborník jeho zájem podněcoval a prohluboval, později čím dál častěji s dívkou stejného křestního jména, s kterou dnes již osm let žije Na Františku ve šťastném, harmonickém manželství.

„Někdy v roce devadesát čtyři jsme na výletě po linii opevnění s manželkou zajeli do Kladského výběžku. Dorazili jsme do králického úseku, kde nás zaujal pěchotní srub v místě zvaném U Potoka. Seznámili jsme se tam tehdy se skupinou mladých lidí přibližně našeho věku, kteří pilně pracovali na obnově tohoto, tehdy chátrajícího objektu ve snaze udělat z něj muzeum. Byli to členové klubu vojenské historie Kralka. Dozvěděli jsme se od nich spoustu zajímavostí o pěchotním srubu, který se snažili rekonstruovat. Jejich nadšení nás zapálilo. Dostali jsme chuť podílet se na té rekonstrukci, která se nám jevila jako ohromně přitažlivá a významná. Začali jsme tam jezdit pravidelně a všemožně jsme jim pomáhali, až nakonec se stali členy klubu.“

Pěchotní srub K-S 5 U Potoka se nachází v překrásné krajině na úbočí Králického Sněžníku, čtyři kilometry severovýchodně od města Králíky v katastru obce Dolní Morava.

Klub vojenské historie Kralka, který byl v původním počtu 11 členů založen 10. 6. 1994 na ustavující schůzi v Ústí nad Orlicí, si předsevzal ukončit jeho postupné chátrání, vyklidit sutiny, obnovit pobožené zdivo a kopule, vytržené a odvezené do šrotu, vyčistit všechny místnosti a znovu celý objekt vybavit tak, jak vyhlížel v roce 1938. Cílem klubu bylo a je vybudovat a udržovat v provozu další z muzeí československého pevnostního systému v této oblasti. Znamenalo to postupně rekonstruovat nejenom vnější vzhled pěchotního srubu, ale i jeho vnitřní vybavení. Není to snadné a konec konců ani levné. Jeden lehký kulomet vz. 26, které byly ve srubu čtyři ve střílnách, kryjících tylovou část objektu s vchodem a střílny hlavních zbraní, stojí na trhu se zbraněmi zhruba 20 000 Kč. Ještě složitější je opatřit dvojčata těžkých kulometů vz. 37, k jejichž zakoupení je třeba mít 30 až 40 000 Kč pro každý. Velkým úspěchem Klubu bylo opatření hlavní zbraně kanonu ráže 4,7 cm vz. 36. Zbraň byla označena kódem L 1. Protipancéřový granát z ní vypálený dokázal probít 50 mm pancíř na vzdálenost 1 050 m. Vzhledem ke kvalitě tohoto kanonu jej Němci po okupaci zařadili do své výzbroje a použili ho k vybavení pobřežních pevností Atlantického valu. Některé z těchto kanonů se k nám vrátily po válce z Norska, kde rovněž sloužily německé pobřežní obraně. Klubu Kralka se podařilo sehnat zrezivělé a k sešrotování určené zbytky tohoto kanonu z britského muzea německé okupace na ostrově Guernsey. Jeho majitel se za levný peníz ochotně zbavil rezavého harampádí,

kteří se povalovalo na dvoře v trávě. Po vyřešení legislativních otázek a povolení nezbytných pro dovoz byl kanon v polovině roku 2005 dopraven do České republiky. Akce se zdařila díky dvojímu grantu ministerstva obrany ČR a pomoci celé řady sponzorů, mezi nimiž zaujímají záslužné místo i chlumecké firmy: K2 Plaster Martin Kadlecík, Terom, Ing. A. Mrkvička, Dalibor Labík, Hostinec na Kopečku Olešnice, DES-PA OK spol. s r.o., autoklempířství Jiří a Michal Pultrovi, jakož i bydžovská firma 2 EL, spol. s r.o. Ing. Ant. Lauterbach ml.

Práce na rekonstrukci se ujal především Ing. Radek Kysilka, který se již předtím spolu s manželkou účastnil bezpočtu víkendových pracovních brigád, kde mu připadlo hlavně

provádění svářečských a zámečnických prací. Rekonstrukce vzácného a technicky velice složitěho kanonu si vyžádala přes 2000 pracovních hodin, z nichž tři čtvrtiny vykonala Radek Kysilka. Bez speciálních nástrojů a strojního vybavení obnovil zbraň ve vzhledu i v úplnosti konstrukčního složení tak, že kanon je odborníky hodnocen jako druhý nejlépe zrekonstruovaný ze čtyř dochovaných exemplářů. Začátkem června 2006 se členům klubu podařilo kanon osadit do srubu a 9. 6. se uskutečnilo jeho slavnostní odhalení. Zároveň bylo veřejnosti představeno i pevnostní čerpadlo vody Bulldog firmy Kunz, které se dochovalo v jediném exempláři a bylo zdarma zrenovováno firmou Sigma Pumpy Hranice. K velkoleposti slavnostního představení těchto technických vymožeností návštěvníkům přispěly tehdy i další kluby vojenské historie Rota Nazdar a Hraničářský pluk 6, jejichž členové účinkovali v dobových stejnokrojích i se zbraněmi. Také členové klubu Kralka si opatřili stejnokroje hraničářské jednotky, která tvořila osádku pěchotního srubu, a v rámci provozu muzea, které v něm vybudovali, předvádějí její činnost.

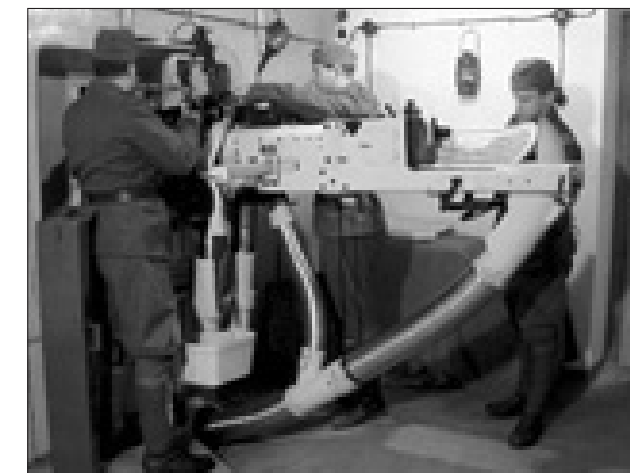
Ing. Radek Kysilka se kromě kanonu podílel na rekonstrukci kopulí výrobou vnitřních kovových vložek.

„Nebylo to jednoduché. S tím kanonem to byla dřina. Nejprve každou součástku zbavit rzi, všechno rozebrat, vytmelit, natřít základovou barvou, pak opatřit povrchovým nátěrem, smontovat, dopravit na místo a instalovat... Ale všichni jsme měli nakonec radost, že se rekonstrukce povedla. Dneska přijde k nám do muzea takových 2000 lidí ročně a všichni se obdivují, s jakým důmyslem byly naše obranné objekty vybaveny. Němci by to při jejich dobývání neměli lehké. Zkoušeli pevnůstky ostřelovat nejtěžšími kalibry a nebyli schopni jejich stěny prorazit. Nám se už podařilo skoro všechno obnovit. Vodárnu, strojovnu s dieselaagregátem, který zajišťuje provoz, provádíme izolaci stropů. Ještě nám ovšem zbývá spousta práce, s vodoinstalací, vzduchotechnikou,

musíme napojit záchody a umývárny, dobetonovat třetí zvon, ale bude to krásné. Letos 28. a 29. září uspořádáme pro veřejnost ukázkou života osádky. Pozveme i Chlumečáky.“

Ing. Radek Kysilka, stejně jako všichni členové klubu Kralka jsou chvalyhodní nadšenci. Jejich záliba je stojí čas, práci i peníze, neboť navzdory příspěvkům sponzorů musí při pořizování nezbytných věcí sahát i do vlastních kapes. Vždyť jenom benzinový agregát, který zajišťuje osvětlení zhltně nějakých 6-7 stovek za víkend. Ale nikdo z členů se nebrání konat v objektu průvodcovskou službu, když na něj přijde řada, a dojíždět sem i s rodinami o víkendech i o dovolených, kdy se při provozu atraktivně instalovaného pevnostního muzea pracuje neúnavně na dalším zdokonalení objektu. Jedinou, ale zato hřejivou odměnou členů je vědomí, že přispívají ke kultivaci krajiny a k uchování velice závažné kapitoly našich novodobých dějin, kterou by nebylo radno vypustit z paměti.

Pěchotní srub K-S 5 U Potoka, opatřen již většinou technických náležitostí a výzbrojí je navíc doplněn muzejní ex-

pozicí informující návštěvníky o výstavbě pevnostního pásma na Králicku, o vybavení a funkci pevnostních objektů i o složení a činnosti jejich osádek. Veřejnosti je přístupný od 1. května do 31. října vždy v sobotu od 9 do 17 hodin a v době prázdnin i v neděli od 9 do 17 hodin. Klub Kralka zajišťuje průvodcovskou službu. Při zvláštních ukázkových akcích je prohlídka doplněna ukázkami činnosti osádky v uniformách.

Muzeum se setkává s rostoucím zájmem veřejnosti. Počet návštěvníků k radosti jeho budovatelů roste. Pro informaci zájemců i k eventuálnímu sjednání hromadných návštěv mimo pravidelnou provozní dobu lze využít kontaktní adresy: KVH Kralka, Mgr. Tomáš Šetina, Hornická 87, 533 12 Chvaletice. Pro Chlumečany představuje návštěva pěchotního srubu U Potoka atraktivní námět k výletům do půvabné krajinné oblasti na Králicku, kde se v obnoveném autentickém pevnostním objektu setkají s krajany Radkou a Radkem Kysilkovými, kteří se jim jistě ochotně budou věnovat. Dejme ještě slovo mužské části tohoto krajanského tandému:

„Ačkoliv naše muzeum není ještě mediálně příliš známé, jeho stav, a zejména odbornost prováděných rekonstrukčních prací a množství původních exponátů nebo replik ho staví, to si troufám říct, na špičce obdobných muzeí v České republice. Členové klubu se podílejí na nejrůznějších vzpo-

mínkových akcích připomínajících pohnuté měsíce roku 1938. Propagují československé opevnění i armádu nejenom provozem muzea, ale i vlastní produkcí knih a příspěvky do různých tuzemských i zahraničních časopisů. Veškerou činnost samozřejmě provozujeme zdarma, z čistého, nezištného zájmu o věc. Chtěl bych dodat, že klub s věkovým průměrem 27 let je otevřeným občanským sdružením, které ochotně rozšíří své řady o nové členy. Uvítáme také jakou-

koli podporu, finanční, materiální nebo pracovní. Zajímáme se rovněž o poskytnutí nebo zapůjčení jakýchkoli dokumentů, fotografií či předmětů, které mají vztah k historii opevnění a čs. armády.“

Záliba, kterou pěstují manželé Kysilkovi je bezpochyby náročná, ale krásná. Přejeme jim hodně radosti z výsledků, do nichž obětavě vkládají své úsilí.

Karel Richter

ZE VZPOMÍNEK VÁCLAVA KLEMENSE

V Chlumci byl tehdy značný počet podnikatelů židovského původu. Zmínit se musím o textilním obchodu Morice Weisse a jeho ženy Filipiny a dalšího obchodníka s textilem Passera, respektive jeho ženy Theresie. Zatímco obě zmíněné ženy prodávaly v krámech, mužové jezdili po vesnicích a prodávali zboží po domech, neboli, jak se tehdy říkalo, „hauzírovali“. Passerovi několikrát prodělali krach a opětné narovnání a nakonec si přece jen pomohli k penězům. Prodávali zboží i do Prahy. Když starý Passer zemřel, vedla obchod nějaký čas jeho žena, ale později se odstěhovala do Prahy k dceři, kde záhy zemřela. Moric Weiss byl solidní obchodník, žádný krach ho nepostihl, obchod vedl rozumně a byl velmi oblíben, zejména u prostého lidu venkovského. Krátce před příchodem Němců do republiky náhle zemřel, raněn srdeční mrtvicí. Odešel včas, neboť zakrátko pak přišla pohroma na Židy, zavřeny jim byly obchody, zabrán majetek a byli odvezeni do koncentračních táborů kdovíkam.

Kromě zmíněných textilních obchodů bylo zde ještě několik menších krámů se střížním zbožím, hlavně obchody Václava, Jana a Antonína Lišky. Majitelé těchto obchodů jezdili pilně po výročních trzích a díky konjunktúře za první, ale i za druhé války zbohatli.

Jan Liška však zemřel a jeho manželka pak s malým obchůdkem více méně živořila a živořila dodnes.

Nyní se podíváme, jak byl na tom Chlumec s továrnami. Již před čtyřiceti lety, to jest na počátku století, vznikla tu Strojní pletárna firmy J. Stutz, která za uplynulá čtyři desetiletí velmi zmohutněla, ale po rozbití republiky byla zabrána Němci. Zakladatel firmy J. Stutz zemřel. Dlouholetý ředitel závodu a později zeť majitelův Freudenfeld

rovněž zemřel po operaci prostaty ještě před příchodem Němců. Společník majitele František Stutz se ženou a dětmi byl Němci odvezen. (V závěru války se ve Stutzově továrně v rámci intezifikace zbrojní výroby vyráběly součástky pro stíhací letadla - pozn. red.).

Za nádražím u Starochlumeckého rybníku nalézala se strojírenská továrna a slévárna firmy Frič a Macháček, která byla vedena velice zastaralým systémem jak po stránce odborné, tak i komerční. Její majitelé byli oba staří páni. Závod prosperoval, dokud bylo v okolí hodně cukrovarů, pro něž vyráběl zařízení. Když byly zrušeny, ztratil jádro zákazníků a několik roků živořil. Nakonec oba společníci zemřeli a závod převzal syn jednoho z nich Karel Frič, který nejenže nebyl dobrým hospodářem, ale ani odborníkem. Vedl rozmařilý život spolu se svou manželkou, vdovou po důstojníkovi, až mu byl závod prodán v dražbě. Koupila jej Česká banka, která se pokoušela obnovit provoz, ale později zarazila výrobu a od té doby je závod uzavřen. Několik roků před koncem republiky a německou okupací jednalo se o umístění vojenské posádky v Chlumci, a jelikož vojáci přišli do města dříve, než se stačily postavit kasárny, byla v této továrně ubytována část vojska (dělostřeleckého pluku z Liberce; jiné části byly ubytovány v sokolovně a v tak zvané rákosárně - dnes objekty jídelny v areálu bývalé Stutzovy továrny - pozn. red.). Po odchodu vojska byla část budovy pronajata zájemcům k obývání. V roce 1941 byla část budovy pronajata výrobcí hraček Károvi, který v době, kdy píše tyto řádky (1942), vyrábí dřevěné hračky pro děti do Říše.

Dále byla a je v Chlumci továrna na hospodářské stroje a slévárna železa fir-

my Antonín Belichar. Byl to závod menších rozměrů a kvalifikovaných dělníků zaměstnával velice málo. Pěstoval učednický systém. Zakladatel začal s malými prostředky, ale solidní jednání se zákazníky a kvalitou výrobků si získal mezi zemědělci dobrou pověst a přízeň. V současné době jeho syn závod během několika let značně rozšířil a předal svému nástupci, jímž je již vnuk zakladatele.

Třetí závod strojnický nacházel se na Záměstí proti bývalému hraběcímu zámku Zapeč. Jeho majitelem byl jakýsi Vacke. Byl to velice přičinlivý, šetrný a pracovitý člověk, neměl však patrně dosti finančních prostředků a zakoupením budovy a strojů se zakrvácel tak, že byl stíhán žalobami a uštván finančními starostmi musel předat závod svému synovi. Ten se oženil a značný finanční přínos z manželčina věna měl zabránit zániku závodu. Leč mladý majitel hospodařil velice nerozumně a místo toho, aby dluhy vyrovnal, zakoupil nový objekt, bývalou stodolu Babičkovu s přilehlou zahradou za školou, kde zařídil druhé oddělení závodu. Nerozumným hospodařením však přišel o vše a oba závody byly zrušeny a zařízení i s budovami rozprodáno v exekuční dražbě.

Dále byla v Chlumci pilníkárna firmy Hájek, později Hájek a Netolický a ještě později Netolický, který tento závod pochoval nadobro.

Později podnikatelka Würzburgová postavila u nádraží již zmíněnou továrnu na slaměné obaly. Po několikaletém provozu tato továrna zanikla a v budově si zařídil jakýsi podnikatel, jehož jméno mi vypadlo z paměti, výrobu pilníků Vulkán. Podnikatel vedl však život na vysoké noze. Svým vystupováním získal si ovšem přízeň tehdejších funkcionářů Městské spořitelny, která

mu v poskytování úvěrů šla tak na ruku, že když výroba zkrachovala, musela Spořitelna převzít budovu do svého vlastnictví. Objekt zůstal dlouho opuštěn. Za války světové zde byli ubytováni uprchlíci z Itálie. Po válce budovu koupil jistý Klein z Městce Králové a zařídil zde výrobu slaměných a rákosových rohoží. Budova však byla zatížena tak vysokou hypotékou Spořitelny, že Klein výrobu zrušil a budova zůstala nadále v majetku Spořitelny. Před zánikem první republiky zde, jak jsem již uvedl, bylo krátce ubytováno vojsko. Po jeho odchodu budovu převzalo do vlastnictví město a zřízena v ní byla živnostenská škola, která pod vedením pana ředitele Vladimíra Svobody za přispění obce a státu dobře prosperuje.

Dalším průmyslovým podnikem v Chlumci byl panský pivovar, který si pronajal židovský podnikatel Leopold Bondy. Závod byl veden po stránce obchodní i odborné dobře. Bondy byl člověk uhlazeného chování, vycházel hostinským všemi možnými výhodami neobyčejně vstřícně a snažil se každý pod-

nik, ať dobročinný nebo zábavní všestranně podporovati, a tak si získával oblibu a s ní stoupala i výroba a odbyť piva. Výroba činila jednoho roku až 24 000 hektolitřů. Na okrese se zdejší pivo pilo hodně a hostinským, kteří ho odebírali a ke kterým měl Bondy důvěru, vedlo se velice dobře. Bondy se však dočkal nepříjemností, když na udání byly finanční kontrolou odhaleny jakési machinace, které mu vynesly značnou pokutu. Odešel nicméně z Chlumce jako boháč. Pivovar převzal po něm do nájmu zámožný pražský podnikatel Čerych, který však v místě nebydlel, takže závod vedl účetní pan Weber. Člověk velice jemný, společenský a dobrosrdečný. Vedl závod velice dobře několik let až do doby, než rodinné poměry přinutily nájemce, aby se provozování pivovaru vzdal. Poté si pronajal pivovar sládek Tůma, Moravák, který jej vedl několik roků se svými syny. Později se nájmu vzdal ve prospěch syna Václava, který jej nyní stále drží.

Jako průmyslový závod byla zde První pila velkostatku. Existuje dosud (psá-

no v roce 1942 - pozn. red.). Správcem byl zde Řeřicha, po něm krátce Sojka (za něho vyšly najevo podvody). Týž přišel do města jako ubohý, nepatrný písař, a když dostal výpověď, byl v Nymburce majitelem dvou domů. Po něm nastoupil správce Mann, který je zde dosud.

To byl tedy veškerý průmysl v Chlumci. Jinak zde byl samý drobný řemeslník, řezník, z nichž někteří zabývali se výrobou uzenářských produktů, ale jen v určité dny (speciální podnik pro výrobu uzenin zde nebyl). Byl tedy Chlumec převážně hospodářským městem, ačkoli měl podmínky pro mohutný průmyslový rozvoj, jemuž však bránila nedělitelnost zemědělské půdy velkostatku. Chlumec již tehdy však byl uzlem železničních tratí. Zde se sjížděly vlaky od Hradce, Prahy i Bydžova, jakož i lokální dráha do Městce Králové. Na všechny tyto směry bylo zde rychlé spojení a to byla pro existenci a rozvoj města spolehlivá záruka.

(Z rukopisných poznámek vybírá a pro tisk připravuje **Karel Richter**.)

Inzerce

Chlumecká škola

- ohlédnutí a pohled do budoucna

O prázdninách jsem pro Vás připravila malé ohlédnutí za školním rokem 06/07. Naleznete zde i několik aktuálních zpráv týkajících se začátku budoucího školního roku 07/08.

Důležité termíny:

pondělí 3. 9. - 8.00 hod. - zahájení školního roku, 2.-9. třídy
9.00 hod. - zahájení školního roku, 1. třídy
úterý 4. 9. - pátek 7. 9. - příměstský seznamovací tábor pro 6. třídy

Mimořádné výsledky a úspěchy žáků

Název akce	Počet žáků	Výsledek, umístění
Region		
Soutěž v NJ	1	3. místo
Novobydžovský slavík	4	1., 4., 5. místo
	5	7., 10. místo
	2	3., 8. místo
	4	1., 2., 3., 4. místo
Poznávání minerálů	1	
Poznávání živočichů	6	6., 7., 8. místo
	3	4. místo
Vybíjená 4. - 5. tř. chlapci	12	4. místo
dívky	12	1. místo
6. tříd chlapci	12	1. místo
Vybíjená I. stupeň	12	1. místo
II. stupeň	12	2. místo
Okres		
Matem. olympiáda Z9	1	1. místo
Z8	2	
Pythagoriáda 7. roč	1	
6. roč.	1	
Biolog. olympiáda D	1	
C	1	7. místo
Dějepisná olympiáda	2	4. místo
Zeměpisná olympiáda A	1	
B	1	1. místo
C	1	10. místo
Vybíjená II. kategorie dívky	12	1. místo
Hokejbal III. kategorie	13	2. místo
Fotbalový turnaj	14	1. místo
Přespolní běh	15	2. místo
Pohár rozhlasu	35	3. místo
mladší ž. hod daleký	1	1. místo
štafet. běh d.	4	2. místo
skok daleký	1	4. místo
skok vysoký	1	4. místo
hod daleký	1	1. místo
štafet. běh ch	4	3. místo
60 m	1	2. místo
skok daleký	1	2. místo
starší ž. 800 m	1	3. místo

Kraj

Zeměpisná olympiáda	1	4. místo
Biologická olympiáda	1	
Fotbalový turnaj	16	4. místo
Přespolní běh III. D	5	5. místo
§ 11/55	7	4. místo
Vybíjená II. kategorie dívky	12	1. místo
Fotoakademie ČR		4. místo

Protože bylo naše děti opravdu za co chválit, na konci školního roku 152 žáků obdrželo dárkovou poukázku do cukrárny nebo knihy s pochvalou na vysvědčení.

V minulém čísle Chlumeckých listů jsem Vás informovala o průběhu testování žáků naší školy. Dnes už známe další výsledky. Žáci osmých tříd dosáhli vynikajícího umístění a řadě z nich bylo doporučeno studium na gymnáziu. Testy splnili žáci z 8. A s percentilem 64 a žáci 8. C s percentilem 71. (Percentil = pořadí třídy v testu přepočtené na stupnici 0-100. Čím vyšší, tím lepší. Percentil lze interpretovat též jako procento počtu tříd, které třída předstihla.) Třídy 8. B a 8. D se do testování nezapojily.

Do školních lavic nastoupí v září 35 dětí. Budeme otvírat dvě první třídy. Všude děti ubývá a tento stav se pochopitelně nevyhnul ani naší škole. Z průzkumu víme, že i ten další rok nastane obdobná situace. Paní učitelky budou moci lépe uplatňovat individuální přístup, i když pro školu finančně náročný.

Od školního roku 07/08 budeme učit poprvé v prvním a šestém ročníku podle našeho školního vzdělávacího programu (ŠVP), který jsme nazvali MOZAIKA (mnohostranné zájmy). Bude vystihovat koncepci školy, která vychází z dotazníkového šetření. Již ve druhém ročníku bude dětem zařazena výuka informatiky, aby děti byly schopny využívat výukové programy v dalších předmětech. Informatika je na II. stupni zařazena pro všechny žáky po celou docházku.

Chceme, aby příležitost se uplatnit a dosáhnout úspěchu dostaly všechny děti. Napomáhá tomu stále se lepšící vybavení školy. Můžeme si dovolit zařadit ve ŠVP řadu volitelných předmětů již od šestého ročníku a z nich pak vybrat ty nejžádanější. Na jednu stranu nabízíme náročné předměty (nadstandardní informatiku, druhý cizí jazyk, různé semináře), na druhé straně nezapomínáme na relaxaci dětí (sportovní hry, keramika, dramatická výchova).

Na škole řadu let působí kroužek anglického jazyka a nepovinný předmět francouzský jazyk, na který jsme již druhý rok sehnali finanční krytí z grantu MŠMT.

Při této příležitosti chci Vám všem poděkovat za dosa-
vadní spolupráci. Děkuji sponzorům, kteří naši školu podporují. I díky jejich darům se deváťákům povedla tak perfektně zorganizovat oslava MDD pro I. stupeň. Řada z nich zůstala v anonymitě, a proto je tady nebudu jmenovat. Chci zde poděkovat tradičnímu sponzorovi - Cukrárně p. Daška.

I díky jemu může být škola opravdu sladká. Za podpory SRPŠ proběhla řada akcí a mně se s nimi velice dobře spolupracovalo.

Všem dětem, rodičům a kolegům přeji příjemné prázdniny spojené s nabráním potřebných sil pro příští školní rok. Vycházejícím žákům pak hodně úspěchů v jejich nových působištích.

Mgr. Jana Bernartová
ředitelka školy

Znovu podpořený projekt

V loňském roce byl na Královehradecký krajský úřad podán projekt s názvem: „Další podpora školního časopisu Perličky z chlumecké školičky“. K našemu velkému potěšení byl grant přijat.

V roce 2006 jsme již získali částku 10 000,- Kč, kterou jsme proinvestovali. Pro rok 2007 jsme získali dotaci opět ve výši 10 000,- Kč. Částka je účelově vázána na technickou podporu tvorby školního časopisu a soutěží pořádaných pod záštitou tohoto periodika.

Bereme tuto podporu jako uznání naší práce a potvrzení toho, že to co děláme, není bez významu.

Mgr. Jiří Janouch - autor projektu

Fotoakademie 2006

Žáci volitelného předmětu informatika v 7. a 8. ročníku se zúčastnili celostátní fotografické soutěže pro základní školy a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. Vypsaná soutěžní témata byla následující: Na hřišti, Příroda zblízka, Okem cestovatele, Stavby v mém okolí, Lidé kolem mne. Odborná porota vybrala a ohodnotila v každé kategorii dvacet fotografií a poté hodnotila veřejnost.

Do soutěže se zapojilo 78 škol a vloženo bylo 563 fotografií. Velký zájem žáků utvrdil pořadatele, internetový portál FotoAparát.cz a ZŠ Odolena Voda, v rozhodnutí ve FotoAkademii pokračovat i v následujícím školním roce 2007/08. Můžete již začít s pořizováním nových fotografií do soutěže, která vypukne opět v podzimních měsících (listopad a prosinec 2007). Soutěžní kategorie budou vyhlášeny do konce tohoto školního roku. Dá se očekávat, že zde bude zastoupeno některé z témat jako portrét, krajina, sport, makro, ...

Do finálového výběru se probíjaly fotky Honzy Černého a Dominika Masláka. Na nejvyšší příčky však nedosáhly. V hodnocení mezi školami jsme dosáhli výborného 4. mís-

ta. Na fotografie z letošního ročníku se můžete podívat na www.fotoakademie.cz.

Celkové pořadí prvních 10 škol

Název a adresa školy	Počet bodů
1. Gymnázium Česká Třebová, Česká Třebová, Tyršovo nám. 970	3268
2. Základní škola, Neratovice, 28. října 1157	1146
3. Základní škola Fr. Kupky, Dobruška, Františka Kupky 350	1051
4. Základní škola, Chlumeck nad Cidlinou, Kozelkova 123/IV	979
5. Gymnázium Sušice, Sušice, Fr. Procházky 324	812
6. Gymnázium Vyškov, Dobruška, Komenského nám. 16	664
7. Gymnázium Vincence Makovského, Nové Město na Moravě, Leandra Čecha 152	647
8. 3. ZŠ Cheb, Cheb, Malé náměstí 3	627
9. Základní škola Vysoké nad Jizerou, Vysoké nad Jizerou, nám. Dr. K. Kramáře 124	611
10. Gymnázium J. Š. Baara, Domažlice, Pivovarská 323	586

- připravil **Mgr. Jiří Janouch**

Inzerce

POČÍTAČ - pomocník nebo drahá hračka?

Malé zamyšlení na aktuální téma

Říkáme mu různě: počítač, písíčko, kompjútr, a ti, kteří chtějí vypadat jako znalci, mu dnes prostě říkají komp. Dobry, kdy počítač zabíral velké klimatizované sály, uměl několik základních operací a ke svému provozu potřeboval tým odborníků, jsou už minulostí. Sama je znám jen z fotografií a z vyprávění. I když - měla jsem doma malinký počítač. Jmenoval se Ondra. Psal a kreslil na černobílou televizi, programy se nahrávaly z magnetofonové kazety a když se vypnul, všechno zapomněl. Přesto jsem měla Ondráška ráda.

A dnes. Počítače nejrůznějších velikostí, tvarů i barev, které vám prodejci sestaví podle vašeho přání. Když ale víte, co opravdu chcete. Počítače jsou v našich domácnostech už skoro jako doma. Pomáhají nám s úkoly, přes internet nás spojí s celým světem, ale hlavně - dají se na nich hrát hry. Jen si poslechněte žáky základní školy jak se baví o svých „kompech“. Jaký mají procesor, kolik giga paměti, jestli je dží-

fors lepší než envidia, do kterého levelu se dostali, jaká empečka vypálili... Že nevíte, o čem mluvím? Oni často taky ne. Ale vypadají jako machři. Alespoň si to myslí. U počítače prosedí hodiny - hry jsou pro ně jako droga. Umí s ním ale opravdu pracovat?

Mám s tím svoje zkušenosti. Chodím do počítačového kroužku. Na začátku nás bylo sedm. Když ale někteří zjistili, že se budeme učit s počítačem pracovat, a ne hrát hry, tak jsme zbyly jen dvě. Já jsem ale spokojená. Naučila jsem se spoustu věcí. I u nás doma jsou počítače. Táta má svoji „starou šunku“. Deset let starý, oblíbený a spolehlivý počítač, nad kterým by asi moji spolužáci ohrnuli nos. Jak to, že tátovi stačí na tvorbu učebnic, výpočty učeben a další věci? Nebude to tím, že s ním umí pracovat a ovládá potřebné programy?

Minulý týden jsem připravovala scénický zvuk pro naše vystoupení. Myslela jsem si, že to není nic složitějšího. Do počítače se nahraje hudba, zvukové

efekty, klik sem, klik tam a je hotovo. Zkusila jsem to na svém počítači. Šlo to, ale výsledek nic moc. Potom mi táta půjčil svoji profesionální střížnu a mně z toho šla hlava kolem. Všechny ty ekvalizéry, echa, hally, kompresory a kdo ví co ještě. Jenže, když jsem nakonec, podle tátových rad, všechno nastavila a spustila závěrečný mix, byla to bomba. Déšť šuměl jako déšť, bouřka burácela, až se třásla okna a hudba zněla jakoby z jiného světa. Pro těch deset minut, které jsem potom vypálila na cédéčko, jsem proseděla u počítače osm hodin. Ale bylo to osm hodin práce. Někdy zábavné, ale práce. Ne nesmyslného klikání a střílení na cokoli.

A když se vrátím na začátek? Počítač může být obojí. Vynikající pomocník pro ty, kteří s ním umějí pracovat a dokážou ho využít. A drahá hračka pro děti, které sice nic neumí, jsou závislé na hraní her a jen se vytahují, kdo má doma lepší počítač. Ale může za to opravdu počítač? **Lenka Drtinová, 8.A**

Inzerce

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA, UL. POD LORETOU

ČERVNOVÉ DOVÁDĚNÍ A SPORTOVÁNÍ V BERUŠCE

V měsíci červnu, tak jako každý rok, jsme pro děti v naší školičce připravili mnoho akcí a radovánek.

Na zahradě školy děti slavily Den dětí. Přivítala je zvířátka ze ZOO, za kterými jsme se byli v květnu podívat ve Dvoře Králové. Soutěžilo se v lovení ryb, plazili jsme se hadím tunelem, skákali jsme v pytli jako klokani, vyzkoušeli jsme si orientaci poslepu podle hmatu jako netopýři v jeskyni, krmili jsme opice. Pochutnala si nejenom zvířátko, ale i děti, pro které paní kuchařky upekly výborné koláče.

Odpoledne si předškoláčky sbalili hračky, kufrý a v neděli odjeli do školy v přírodě do Deštné v Orlických horách. Celý týden je provázela vládecka hor Rampušák s Kačenkou a jeho pomocníky zvířátky. Ti připravili pro děti mnoho her a soutěží, při kterých děti objevily i starou mapu, podle které našly poklad. Před odjezdem si zatančily rampušácký tanec v karnevalových maskách a hurá domů.

A v tanci jsme, spolu s rodiči, pokračovali na slavnostně vyzdobené zahradě MŠ při květinovém reji, kterým nás provázelo Klemprdovo divadlo.

12. června se děti ze třídy VČELIČKY zúčastnily turnaje O fotbalový míč, který pořádala MŠ Nepochy. Turnaj proběhl na skutečném fotbalovém hřišti a zahrát si přišly i jiné mateřské školy - z Nového Bydžova, Sloupna, Smidar,

Skřivan. Správnou sportovní atmosféru vytvářela spousta fotbalových fanoušků a to nejen dětských, ale i dospělých. Kluci se střídali ve hře a všechny holčičky je povzbuzovaly. Naši fotbalisté bojovali statečně a porazili všechna družstva z MŠ. Pro naši školičku vybojovali **zlaté medaile** a nový fotbalový míč.

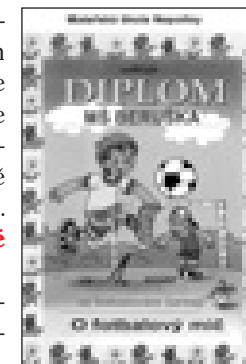
Hned druhý den se ke včeličkám přidaly i děti ze třídy KUŘÁTKA a vydaly se do Nového Bydžova na sportovní hry mateřinek. O nejcennější trofeje bojovaly děti z 8 mateřských škol. Malí sportovci si změřili síly v mnoha disciplínách: skoku do dálky, běhu překážkovém a štafetovém, jízdě na koloběžce, hodu do dálky a na cíl. Naše děti si vedly skvěle. Všemi soutěžemi je provázela maskot - zajíček „Zajda“, který po sečtení bodů a vyhodnocení poroty předával všem soutěžícím dětem medaile a dárky. A jak jsme dopadli my? Naším dětem se podařilo společnými silami získat **1. místo** a naším nejlepším sportovcem byl vyhlášen Vojtěšek Doležal. Gratulujeme a HURÁ, HURÁ, HURÁ.

V dalším týdnu jsme uspořádali sportovní hry i v naší MŠ, aby si sportování mohly vyzkoušet i děti ze třídy KOŤÁTKA a SLUNÍČKA. Na hřišti pod sokolovnou vzplál „olympijský oheň“ a děti ze všech čtyř tříd skákaly do písku, běhaly, házely Bojovaly ze všech sil. No a kdo byl vítězem? Samozřejmě všichni. Odměnou jim byly medaile - jaké jiné než „zlaté“ a diplom. Bylo úžasné sledovat všechny předškolní děti, jak celý závod s nasazením prožívaly a měly touhu zvítězit.

Všechno jednou končí, tak i měsíc červen a předškolákům docházka do mateřské školy. Loučení se školičkou jsme dětem zpřijemnila soutěžemi, které si vyzkoušeli i rodiče, opékáním buřtů a slavnostním stužkováním školáček. A nechybělo ani nocování v MŠ, které se dětem moc líbilo.

A už se těšíme na prázdniny, ale i na nový školní rok, další hry a sportování.

Přejeme všem hezké prázdniny plné sluníčka a pohody.
Kolektiv MŠ Beruška

Vítězní fotbalisté

Týden na horách

Sportování pod sokolovnou

Putování okolím Chlumce n. Cidl.

Je to už opravdu rok, co jsem psal o putování okolím Chlumce, které pořádají chlumečtí turisté a PS Táborník, a už máme „za sebou“ i v pořadí 5. ročník, který se uskutečnil 2. června 2007.

Start i cíl byly jako každý rok pod sokolovnou u klubovny Klubu českých turistů. Každý účastník pochodu obdržel orientační mapku s popisem tras a malé občerstvení. Startovní bylo 10,- Kč, v cíli dostal každý účastník putování pamětní Glejt.

A letošní trasy: pěší trasa byla 7 km, 15 km a 28 km, cyklotrasa byla dlouhá 15 km a 28 km.

Nejkratší pěší trasa hlavně pro rodiče s dětmi vedla na Kladruby, k soše sedláka a polní cestou na dvůr Ostrov, odtud na rozcestí do bažantnice, kolem Bělidla (šroubovna) a do cíle ke klubovně pod sokolovnou.

„Nejdelsí“ cyklotrasa vedla od klubovny do Napolis, Lukové, k rybníku Beran, odtud do Zadražan, kolem příjímací věže a letiště do Lužce, na Lišičky, Lišice, odbočkou do průmyslové zóny a přes ulici Na Spravedlnosti až ke klubovně.

Pěších tras se zúčastnilo celkem 30 účastníků a cyklotras celkem 26. Pátého ročníku pochodu se zúčastnilo celkem 56 osob. Nejmladším účastníkem v kočárku byl sedmiletý Patrik Appl, nejstaršímu bylo 81 let.

Všem, kteří se zasloužili o zdáný průběh pochodu a hlavně těm, kteří tyto trasy prošli a projeli na kolech, patří „dík“ za čas, který věnovali sobě i druhým a v neposlední řadě i propagaci našeho města a okolí.

Chlumečtí turisté a PS Táborník Vás zvou na 6. ročník pochodu okolím Chlumce, který se bude konat 31. 5. 2008. Těšíme se na Vás.

S pozdravem Zdrávi došli

Břetislav Holas
PS Táborník

Výlet na kolech

V sobotu dopoledne jsme si dali sraz před klubovnou, ale tentokrát na kolech. Bylo pěkně, a tak jsme s chutí vyrazili.

A víme vůbec, kam jedeme?

Ne, a tak se necháváme překvapit. Vyjeli jsme „na čas“, cesta nás vedla uličkou ke zdravotnímu středisku, po mostě přes Cidlinu a aleji až ke Smetanově chaloupce. Vedoucí

nám cestou vyprávěl, kde kdysi bylo na Cidlině dobré koupání, k čemu sloužila Smetanova chaloupka před válkou a po válce - scházeli se v ní junáci chlumeckého střediska Junáka.

Z jedné strany byla řeka Cidlina, z druhé strany vedl mlýnský náhon k chlumeckému mlýnu. Odtud jsme jeli pěknou cestou až k řece Bystřici a potom dále až ke dvoru Ostrov. Měli jsme štěstí, protože ve výběhu se páslo stádo koní. Někteří přišli až k nám, nechali se pohladit a odešli se zase pást. Někteří z nich byli tam krotcí, že se s námi i nechali vyfotit.

Pokračovali jsme až na rozcestí do bažantnice a na Chlumec. Na rozcestí stojí pomníček s křížem, se znakem rodu Kinských. Doplnili jsme kalorie, protože už nám „kručelo v břiše“, a pokračovali po bývalé cestě, ze které je dnes úzká zarostlá cestička, ke Šroubovně a k novému jezu na Cidlině. Od vedoucího jsme se také dozvěděli, kde stával původní dřevěný jez zvaný Hučavý splav, u kterého bylo pěkné koupání, a lidé z Chlumce i okolí tu kdysi našli v sobotu a v neděli v létě příjemné osvěžení. Možná, že bychom ho našli na nějakých starých fotkách Chlumce. Po krátké zastávce a povídání jsme se pustili do cíle našeho výletu - ke klubovně.

Náš malý výlet skončil. Poznali nebo jsme si připomněli některá hezká místa v okolí našeho města. A už teď se těšíme na další „projížďku“. I vy můžete jet s námi!

Šárka Synková

oddíl Osada, PS Táborník

Na Mračňovku a ke studánce

Byla zde opět sobota a schůzka jako každý týden. Rozhodli jsme se ji strávit opět na cyklovýletu. Tentokrát jsme si dali sraz „u hřbitova“. Podívali jsme se, kde má hrob náš rodák pomolog Jan Říha. Pokračovali jsme na kopec zvaný „František“ a podél lesa jsme jeli do vesnice Olešnice ke Káje. Ze začátku byla cesta pěkná, ale vzhledem k tomu, že k chatám a rodinným vilkám jezdí hlavně auta, byla cesta opravena hrubým šterkem, a tak se nám jelo opravdu špatně. Cestou nám ještě začalo pršet, a tak jsme byli rádi, že jsme dojeli ke Káje, kde jsme přečkali ten hrozný déšť.

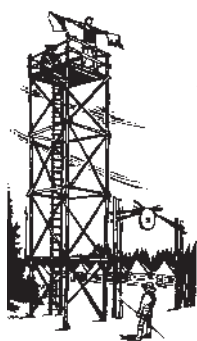
Po dešti jsme pokračovali dobře upravenou lesní cestou až pod Mračňovku. Chtěli jsme vidět domeček na Mračňovce, ale celá Mračňovka byla oplocená, protože tu vysadili nové listnaté stromy - asi duby. Chtěli jsme ještě najít studánku, což se nám podařilo. Moc se nám líbila. I voda v ní byla opravdu dobrá, s chutí jsme se napili a do lahvíček jsme si ji nabrali ochutnat našim rodičům. Potom jsme pokračovali dál, až jsme přijeli k hájence „U Tří šraňků“. Dnes kolem ní vede nájezdová silnice na dálnici Praha - Hradec Králové. Ještě jsme udělali pár fotek na památku a vyrazili jsme po chodníku vedle silnice k domovu.

A na konec rada: jestli chcete zažít stejně příjemné soboty, můžeme vám poradit jen jedno: Přijďte se k nám!

Kateřina Štěpánová

oddíl Osada, PS Táborník

Inzerce

SKAUTSKOU STEZKOU

SRPEN
- „MĚSÍC ZRNÍ“

Polovina prázdnin je za námi, zažili jsme řadu krásných dobrodružství s kamarády v přírodě, u táborových ohňů i při koupání...

100 LET SKAUTINGU ÚSVIT DRUHÉHO STOLETÍ

1. srpen 2007 - toho dne se v 216 zemích a teritoriích, kde skauting existuje, sejdou skauti v osm hodin ráno na vrcholcích hor. Mezi prvními pozdraví úsvit skautingu skauti ostrovního státu Karibati, postupně se budou přidávat státy v krajích dále na západ přes Kamčatku, Fidži, Nový Zéland... kolem celé zeměkoule až k Aljašce a Havaji. V osm hodin SELČ se na vrcholcích našich kopců a hor připojíme i my.

SVĚTOVÉ SKAUTSKÉ JAMBOREE 2007

27. července - 8. srpna 2007 - na 40 000 skautů a skautek ve věku 14-70 let ze 155 zemí světa bude v této době tábořit v Hyllands Parku, hrabství Essex, Anglie. Čeští junáci samozřejmě v tradičních podsadových stanech, které jsou naší specialitou. Naše výprava bude mít na 300 členů. Tato největší událost světového skautského hnutí se koná každé čtyři roky.

SLUNEČNÍ ZÁTOKA 100 LET JAROSLAVA FOGLARA

V sobotu 16. června 2007 se uskutečnilo ve Sluneční zátokě u Ledče nad Sázavou tradiční setkání milovníků a vyznavačů díla spisovatele Jaroslava Foglara-Jestřába. Uspořádal jej Klub přátel Jaroslava Foglara u příležitosti oslav 100 let od spisovatelova narození (1907-2007). Na tomto památném místě na břehu Sázavy se konalo celkem devět táborů legendární pražské „Dvojky“, skautského oddílu vedeného Jaroslavem Foglar-Jestřábem. První byl v roce 1931 a poslední (devátý) v roce 1945. V předvečer spisovatelových devadesátých narozenin, 5. července 1997, byl za jeho účasti ve Sluneční zátokě slavnostně odhalen památník, který má navždy připomínat Jestřábův odkaz. Na třítunovém kvádru z lipnické žuly je umístěna bronzová deska - autorem je architekt Vladimír Pechar-Pluto.

Ve Sluneční zátokě se vždy v červnu setkávají všichni, které spisovatelovo dílo ovlivnilo na duši. Také letos se zde sešly stovky jeho obdivovatelů. Nechyběli jsme zde ani my z Chlumce n. C.! Každý účastník, který se zapsal do listiny

přítomných, obdržel „Pamětní list“ a DVD „Sluneční zátoka - kraj Jaroslava Foglara“ a „Ledeč n. S. - perla Posázaví“ (na vydání se podílela finančně Evropská unie). Filatelisté nakupovali obálky prvního dne, známky s Rychlými šípky, tiskla se příležitostná razítka a Klub skautských sběratelů nabízel pohlednice, ježky v kleci a spousty dalších předmětů souvisejících se spisovatelem nebo jeho dílem. Svou knihu „Sluneční zátoka“ zde pokřtil vodou ze Sázavy V. Nosek-Windy a zájemcům i podepisoval; nakladatelství Olympia nabízelo celý nákladník Foglarových knih...

Starí členové Foglarova oddílu „Dvojka“

Po celý krásný den se Sluneční zátoka i celé okolí hemžilo spokojenými „foglarovci“ a potkali jsme mnoho známých skautů ze všech končin naší vlasti - mezi nimi nebylo možno přehlédnout Zdeňka Vašíčka-Ďáblíka z Ostravy, vydavatele časopisu Trampa.

Windy - spisovatel

Ďáblík - vydavatel Trampa

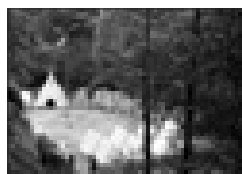
Cestou domů jsme se zastavili v Ledči n. S., kde v důstojně upravené bývalé židovské synagoze byla výstava o Jaroslavě Foglarovi, kterou velice pěkně připravil Ivan Vápenka - Ivo z Prahy.

Mgr. Jiří Veselý - Dan

I DOSPĚLÍ SKAUTI MAJÍ SVÉ TÁBORY

V krásném prostředí Prachovských skal, poblíž Pařezské Lhoty, se letos opět rozložil skautský tábor. Kuklenští skauti o víkendu postavili na čtyřicet stanů na tradičních podsadách, sněmovní tee-pee, umyvárny, latríny i velký (zdravotní) stan pro kuchyň - zkrátka vše tak, jak na správném skautském táboře má být! Oldskauti z celé republiky tábor ještě týden dokončovali a zároveň drželi služby v kuchyni, hlídali, soutěžili, zpívali u táboráku, psali táborový deník. Bylo to stejně krásné jako před mnoha a mnoha lety...

Tábor

Na přípravě programu se podíleli i Chlumečáci. Dan připravil na jedno odpoledne velkou soutěž

Koulení PET lahví s vodou

živou hru, kterou s elánem absolvovalo všechno osazenstvo tábora včetně návštěv.

Již jedenáct let se na tomto táboře schází na jeden týden oldskauti. Letos však dlouho nevěděli, zda se tábor uskuteční, protože v Pařezské Lhotě se vyměnilo zastupitelstvo včetně starostky - nakonec všechno dobře dopadlo a na třicet dospělých táborníků má na co vzpomínat...

EVROPSKÁ KONFERENCE ISGF

Ve dnech 20 - 24. července se konala v polském Krakově 6. konference evropského regionu ISGF (dospělých skautů). Českou delegaci vedl náčelník kmene dospělých Junáka br. Köhler-Mika (z Chlumce n.C.). Konference se konala ve starobylé zasedací síni městské radnice pod záštitou „prezidenta města Krakova“ (primátora). Zástupci 28 evropských národních skautských organizací rokovali a schvalovali...

Česká delegace

Ze zajímavostí - 7. konference evropského regionu ISGF se bude konat v roce 2010 na Kypru (nabídka Vídně byla přehlasována); Ohňová štafeta z Keni do Anglie je v současné době na lodi mezi Afrikou a Evropou; požadavek německé delegace, aby němčina byla schválena jako třetí oficiální jazyk jednání Evropského regionu (dosud angličtina a francouzština) neprošel.

Zasedací síň krakovské radnice

Trocha humoru

„Jamesi, pamatujete, jak jsme byli před třiceti lety v Africe?“
„Lituji, sire, ale to byl ještě můj předchůdce.“
„Ale ne, Jamesi, to jste byl určitě vy, vzpomeňte si přece, jak vás tam sežral ten lev.“

V horském středisku se zastaví lyžař u restaurace, odepne lyže, rozhlíží se, a pak se obrátí na muže, který lelkuje u vchodu.

„Prosím vás, pane, ohlídal byste mi lyže, došel bych si pro horký čaj.“

„No, dovolte, já nejsem žádný hlídač, ale poslanec parlamentu!“

„To nevádí, pane, já vám přesto důvěřuji!“

Ptá se zákazník fotografa, kolik budou ty velké barevné snímky stát.

„To vám povím až potom, teď se usmívejte!“

Krakov letos slaví 750 let od svého založení. Probíhala zde řada akcí a ulice jsou slavnostně vyzdobeny; v sobotu v noci se obloha rozzářila velkolepým ohňostrojem.

Celou konferenci zajišťovali polští harceři a zhostili se tohoto úkolu skvěle!

SKAUTSKÝM SVĚTEM

Tábor chlumeckých skautů se uskutečnil v první polovině července na krásné pasece uprostřed lesa v Břehách u Přelouče. Jelikož uzávěrka tohoto čísla Chlumeckých listů je 4.7., bude zpráva a fotografie až v srpnovém čísle.

„Skauting for Boys“ český překlad knihy vyjde podle posledního rozhodnutí vydavatele až v říjnu letošního roku a součástí bude DVD z jubilejního Jamboree 2007 v Anglii.

Padají hvězdy - 8. července po půlnoci se na obloze objeví přímo ohňostroj létavic. V srpnu je na nebi vidět nejvíce padajících hvězd, především od 10. do 13. dne.

MOUDRA

„Poněvadž jsem poznal trýzeň
žízň, chci vykopat studnu, ze které
by i jiní mohli pít“

Ernest Thompson Seton

Myšlenky tohoto amerického spisovatele a zakladatele woodcraftu použil i Baden - Powell při formování základů skautingu. Dnešní moudro by nám mělo připomenout, že je pozdě kopat studnu, až když máme žízeň, že je pozdě učit se první pomoc, až když máme ošetřit zraněného, že je pozdě učit se číst, až když si chceme přečíst knihu...

Skautskou stezku připravil **br. Vlad. Köhler - Mika**

„Hele, Tondo, slyšel jsem, že kdo se ožení v pátek, je celý život nešťastný. Myslíš, že je to pravda?“
„Jistěže, proč by zrovna pátek měl být výjimkou.“

Ptá se jeden podnikatel druhého: „Tak jaký byl letošní rok?“
„Ušel, budou mě vyšetřovat na svobodě.“

LV

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
8/07	čtvrtek 2. 8.	čtvrtek 23. 8.
9/07	čtvrtek 6. 9.	čtvrtek 27. 9.
10/07	čtvrtek 4. 10.	čtvrtek 25. 10.

Senioři v červnu

„Řekni mi, kam chceš jet na dovolenou, a já ti povím, jaký jsi.“ Ne, nečekejte žádný psychologický zázrak, tak jednoduché to není. Přesto mohou naše dovolenkové touhy a plány prozradit mnohé o naší povaze, vztazích i momentální životní situaci. A když zkusíte popustit uzdu své fantazii a vymyslet si „dovolenou svých snů“, možná se dozvíte něco i sami o sobě.

Milí čtenáři, píšu tyto řádky první červencový den, první den prázdnin, v čase dovolených a cestovních horeček. Možná i Vy právě ležíte s Chlumeckými listy někde u vody.

Červnovou akcí číslo jedna pro nás byly jednoznačně sportovní hry pro klienty domovů důchodců a ústavů sociální péče. V Palackého ulici se 20. června (což byl snad nejteplejší den tohoto měsíce) sešli klienti těchto zařízení, aby porovnali své síly. Nesmíte si ale představovat člunkový běh, skok do dálky nebo sedy-lehy. Naše soutěže byly za-

měřeny spíše na obratnost, schopnost soustředit se, na spolupráci členů soutěžních týmů.

Senioři se k nám sjeli z celého Královéhradeckého kraje. Občerstvili se zákuskem a kávou a pod širým nebem začali plnit jednotlivé sportovní disciplíny.

Nechci se chlubit, ale jednoznačně nejúspěšnějším družstvem byl náš tým z Říhovy ulice, následovaný hráči z chlumecké Domovinky a Domovem důchodců z Vrchlabí. Tradičně se také konala soutěž pro doprovod (namotat na jazyk kostku cukru navázanou na niti), ve které zvítězila paní vychovatelka z Ústavu sociální péče ve Skřivanech.

Soutěžní odpoledne jsme zakončili opékáním párků a poslechem živé hudby v podání pana Petráčka.

Nezbývá nám než trénovat, abychom za rok obhájili vítězství. Nicméně, ani v následujících měsících se nehodláme nudit, takže Vás budeme opět informovat o našich aktivitách.

Přeji Vám červenec plný radosti, ať už doma, v pracovním procesu či někde na dovolené.

Za DD „V Podzámčí **Mgr. Horáková**

„Být starší - bez toho být starý“

Radost ze života i jeho kvalita jsou závislé na vitalitě a aktivitě, které předurčují životní styl. Obecný předpoklad, že starší lidé mají méně přání ve svém životě, je v protikladu s realitou. Při zachování zdraví a přizpůsobení se omezení, která přináší život, se mohou účastnit mnoha aktivit, a to jak z hlediska duševní, i tělesné činnosti. Jejich osobnost je daleko více vyhraněná než u mladých, jejich dosavadní životní zkušenosti a zájmy hrají nezanedbatelnou roli.

Pojem stáří je obecně chápán jako cosi negativního, i přes jinak dobrý přístup k seniorům. Jde o slovo, které ne-

chceme slyšet, případně používáme místo něj eufemismů. Řada přísloví, lidových pověr a pohádek odráží strach ze starých lidí, především osamělé žijících žen. V pohádce bratří Grimmů o perníkové chaloupce čtenář drží palce Mařence, která pro záchranu bratříčka posazuje starou čarodějnici na lopatu a vkládá ji do pece. Pohádka patří do zlatého fondu původně německých lidových pověstí a v různých obměnách se rozšířila po celé Evropě. V pohádkách mnoha zemí se stařeny zdají být nápomocné a laskavé, avšak končí jako zlověstné čarodějnice podle přísloví: „Kam čert nemůže, nastrčí bábu“.

Se vznikem kultu mládeží vzniká také opačný extrém - ageismus. Jde o slovo, které nemá český ekvivalent. Pojem je odvozen od anglického slova age, které znamená věk, stáří. Ageismus je potom společenský předsudek vůči stáří. A s rostoucí střední délkou života v západní civilizaci je nutné otevřít i u nás toto tabuizované téma, protože to, že se o něm nemluví, neznamená, že neexistuje.

Dnes je pojem ageismus definovaný širší. Zahrnuje předsudky a negativní představy o starých lidech nebo projevy diskriminace vůči staršímu člověku nebo skupině starších. Hovoříme o ste-

reotypech, kdy jsou vynechány příznivé charakteristiky. Jedná se o výroky a postoje bez pravdivého základu, ale se zdáním, že mají v jádru pravdu. Některé projevy diskriminace jsou zřejmé, některé v podtextu nevyslovené.

Stereotypy o stáří vznikají z předčasněho a zjednodušeného hodnocení či dichotomického (černobílého) myšlení. Ageismus se projevuje například v upřednostňování mládí:

Mladí mohou chybovat či být pomalí bez nálepky, že jsou nemohoucí.

Mladí mohou zapomenout jméno nebo adresu bez toho, že jsou označeni za senilní.

Mladí mohou být popudliví nebo nepříjemní bez toho, že by byli označováni jako podivínští nebo potrhli.

Mladí lidé mohou sdělovat příznaky svých nemocí, aniž by byli odbyti poukazem, že neduhy přináší věk.

Podobně vznikají některé mýty také o stáří:

Starší lidé jsou všichni stejní.

Starší lidé žijí jen v rozvinutých zemích.

Starší mužů a žen je stejně.

Starší je křehké - potřebují péči.

Starší nemají čím společnosti přispět.

Starší je ekonomickou zátěží společnosti.

Nabízí se ale otázka, nakolik sami senioři přebírají stereotypy stáří a identifikují se s nimi a nic víc již nečekají, a tím se sami podílejí na jejich udržení.

Slovo starý je spojeno s výše uvedenými stereotypy. Důkazy se objevují v současném jazyce, ve sdělovacích prostředcích, v seriálech, včetně kreslených, v humoru. Odchodem do důchodu, bez ohledu na zcela dobrý zdravotní, tj. tělesný i psychický stav, se situace ještě zvýrazní, člověk se stává anonymním příjemcem renty, člověkem bez profese, stává se důchodcem.

Všechny zde uvedené úvahy a tendence o ageismu a diskriminaci stáří v České republice čekají na své podrobné

nější zmapování, vyhodnocení a publikaci výsledků.

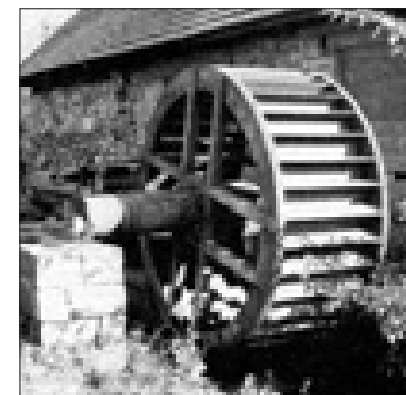
Stále ale platí zkušenost, že v oblastech, jako jsou rodinné a lidské vztahy, je téměř každý povolán se k nim vyjadřovat, neboť každý je jejich účastníkem. Obecné povědomí a z něj pramenící morální úsudky o životě v mládí a stáří mají velký vliv i na postoje odborníků. Společenské vědy jsou tak v nevýhodě proti exaktnějším oborům, kde nám nezbyvá než věřit poznatkům.

Starší generace je nejen zdravější než si myslíme, ale dožívá se delšího aktivního věku, zapojuje se daleko více do dalších aktivit, než jen zahrádkaření, rybaření a pečení cukroví a buchet. Senioři začínají i další kariéru, vedou společnosti, věnují se uměleckým činnostem, cestují, chodí do vzdělávacích kurzů, škol a předávají svou profesi i zkušenosti ostatním.

Mgr. Horáková

Víte, co se dělalo v hamrech?

Žijete-li v domnění, že starobylá vodní kola se otáčela jen u mlýnů, budete si muset své představy trochu poopravit. Vodní kola poháněla daleko více výrobních strojů a zařízení, často značně odlišných, než měly mlýny.

Svobodné Hamry

Velice těžkou práci vykonávala v hamrech - vodních kovárnách, často se dvěma vodními koly. Jedno zvedalo obrovské kladivo, druhé pohánělo brusku s velkým pískovcovým kotoučem a klikou od hřídele, současně i měch

výhně. Ten sloužil ke zvyšování teploty v ní.

Hamry se obvykle zřizovaly při železných hutích, aby zde vyrobené velké kusy železa upravily do podoby, vhodné k dalšímu zpracování kováři i jinými řemeslníky. Vznikaly tu pruty, tyče, desky, plechy i mísy. Mimo železo se v hamrech tvarově upravovaly i měď, mosaz a některé slitiny, jako třeba tombak - slitina mědi a zinku. Pokud bylo třeba vykovat polotovary zaoblených tvarů, mívali hamerníci k dispozici velká kladiva i kovadliny vypuklých či vkloubených tvarů.

Hamry naši předkové nazývali také samokovy a mohutnému a těžkému kladivu říkali kobyla. To bylo vlastně tepající srdce každého hamru. Kladivo, vážící i více desítek kilogramů, bylo upevněno na jednom konci mohutného toporu, obvykle kmene stromu. Mohlo vykonávat stoupající a klesající pohyby. Na delší části ramene toporu byla kobyla, kratší rameno sloužilo k nadzvedávání. Zvedání kobylky prováděly palce či zvedáky, upevněné v dlou-

hé hřídeli vodního kola. Jak se hřídel otáčela, stlačovaly palce kratší rameno toporu. Když z něj rameno sklouzlo, kobyla spadla a udeřila na kovadlinu. Běžně se v takovém případě hovořilo o kobyle stlačovací. Některé hamry měly i konstrukci, při které palec na hřídeli vodního kola zvedal částečně vyčnívající nos toporu před kobylou. V tomto případě to byla kobyla nadhazovací.

Taje práce hamrů snadno pochopíme, když je navštívíme. Dobrá příležitost k tomu je ve Svobodných Hamrech poblíž Trhové Kamenice na Chrudimsku. Tady stojí na návsi u silnice naproti staré hamerské hospodě skutečný hamr i s vnitřním vybavením. Jeho vodní kola a převody sloužily od 15. do 17. století železnému hamru při výrobě železa, pak hamru kovacímu. Vystřídaly se tu i mlýn, pila, olejna, valcha, ba i stoupa na drcení smrkové kůry. Ve třicátých letech 20. století se tu dokonce vyráběly i hračky. Dnes vnitřek, včetně vodního kola, odpovídá původnímu vybavení hamru.

Text a foto: **Jaroslav DUCHOŇ**

RODINA - ŽIVOT RODINY

Základní buňkou lidské společnosti je rodina. Zdravý rodinný život je pro jednotlivce bezpečným útočištěm ve dnech životní nepohody. Je místem odpočinku a porozumění i místem pokoje v dobách všedních zápasů, konfliktů a stresů. Uprostřed rodiny nabýváme nových sil, když jsme unaveni, a přijímáme nová Boží požehnání k dalším úkolům. Často si uvědomujeme, co pro nás rodina znamenala, až když ji už nemáme, anebo jsme od ní na delší dobu vzdáleni.

Rodinný život nebývá však vždycky takový, jaký by měl být, ba často trpívá vnitřní nouzí a prázdnotou. V průběhu života se nashromáždí někdy v rodině tolik výbušného charakteru, že pak jen malá jiskra způsobuje explozi. Dobře víme o tom, že jsou rodiny, kde děti nesmírně trpí neshodami a napětím mezi rodiči, anebo prožijí zákeřnou ránu do své dětské duše rozvodem otce a matky a tím i rozpadem domova. Takovým otřesem bývají děti poznamenány na celý život. Jinde zase rodiče propadají sobectví a mamonářství a o své děti se starají buď nedostatečně, nebo na jejich výchovu zapomínají. S tím souvisí i jiná nemoc, na kterou často trpí život nejedné rodiny, to jest vzpurnost a neposlušnost dorůstajících dětí, kdy „pan“ syn a „slečna“ dcera se u svých rodičů nanejvýš ještě stravují, ale jinak si bez ohledu na své rodiče zařizují život po svém. Avšak přesto, či právě proto, že vztahy mezi členy jedné rodiny mohou být tak hluboce narušeny, ustanovil Pán Bůh rodinu jako základ společnosti a vztahy mezi rodiči a dětmi považuje za základ všech ostatních vztahů mezi lidmi.

Jedním z nejvznešenějších úkolů člověka na zemi je být otcem a matkou. Ne všichni lidé se stávají rodiči. Avšak každý člověk je synem nebo dcerou. Ať člověk své rodiče ctí, a nebo jimi pohrdá, ať je má za „prima“, anebo je považuje za „staromódní“, ať je respektuje a uznává, anebo jim přerůstá přes hlavu, ať jeho rodiče ještě žijí, anebo už zemřeli, či jsou mu neznámí - každý člověk bez výjimky rodiče měl, a nebo ještě má. A proto Pán Bůh **VŠEM LIDEM PŘIKAZUJE**: „Cti otce svého i matku svou!!! „Kdo nemá úcty ke svým rodičům, **není hoden toho, aby byl ctěn, až se stane sám otcem nebo matkou nové rodiny.**

Rodina je Božím ustanovením. Má svůj původ v ráji, kde Bůh hned při stvoření postavil vedle sebe muže a ženu, aby se doplňovali. Nu a jestliže Bůh svěří rodičům děti, je to veliké vyznamenání, ale též i odpovědný úkol, aby své děti dobře vychovávali. Protože příkaz k plození dětí vydal Pán Bůh ve chvíli, kdy stála první dvojice na hranici mezi rájem a tvrdou životní skutečností naplněnou prací, únavou a bolestmi, nesmíme se divit, že je rodinný život poznamenán obojím. Požehnaná rodina a pokojný domov jsou až dodnes kusem ráje na zemi. Ale vinou hříchu padá často i dnes na rodinný život místo odlesku věčnosti stín bolesti. Ano, život v rodinách bývá někdy plný hoře. Proč tomu tak je? Jedním z hlavních důvodů rodinných tragédií je i to, že ztráta úcty k Bohu přináší ve svých důsledcích i ztrátu úcty k rodičům. A to vede do neštěstí, jímž se rodinný ráj může proměnit v moře slz. Vážme si svého „rodinného ráje“, máme-li jej! A jestliže jej vždycky neprožíváme tak, jak bychom chtěli, nezapomínejme, že útočištěm, kam smíme

s každým rodinným křížem jít, je kříž Božího Syna, Ježíše Krista!

Svatost manželství

Manželství je svátost, u níž se muž a žena v lásce **navždy** spojují a jsou Duchem svatým posvěcováni, aby byli Božím obrazem v Kristu, nástrojem Stvořitele ke vzniku nových lidských bytostí a **základem rodiny** podle Boží vůle.

Ustanovení svátosti manželství PODLE sv. PÍSMÁ

Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, muže a ženu je stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi.“ Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem. /1. Mojžíšova 1,27.28a; 2,24/

Od počátku stvoření Bůh učinil člověka jako muže a ženu; proto opustí muž svého otce i matku a připojí se ke své manželce, a budou ti dva jedno tělo; takže již nejsou dva, ale jeden. A PROTO, CO BŮH SPOJIL, ČLOVĚK NEROZLUČUJ! /Marek 10,6-9/

PROSBA:

Bože, Otče náš, který do všeho skládáš svou vůli, prosíme: shlédni milostivě na uzavřená manželství. Udržuj je v trvalé věrnosti a účtě jednoho k druhému. Ochraňuj je před poklesky a pokušením. Utvrzuj a rozmnožuj jejich víru, naději a lásku. Dej jim vytrvalost a osvěcuj je Duchem svatým. Amen

VÝZVA:

Vážení manželé, žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. V ničem se nedejte ovládat ctižádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe.

J. Tesař, farář CČSH

Když nehet zarůstá

Nejčastěji zarůstají nehty na nohou. Nehet je velmi bolestivý, objevuje se zánět a mokvající ložisko. Pokud se potíže opakují, je nejlepší po zhojení opravit nehtové lůžko - v místním znecitlivění se nehet na postižené straně zúží a odstraní se i kousek kožního valu. Ranka se zašíje, po 2 týdnech se odstraní stehy a za dalších 14 dnů je možné nohu normálně zatěžovat. Nejvíce záleží na stříhání nehtů: na nohou se musí stříhat rovně a pečlivě zapilovat. Pokud se objeví zarudnutí, bolest či otok v krajích, přikládají se tamponky s dezinfekcí nejméně 2x denně na 15 minut.

Přetištěno z časopisu Zdravý život

Proč mi najednou padají vlasy

Koruna krásy, jak se také říká vlasům, může být příčinou řady trápení. Naše hříva je kromě jiného obrazem zdraví. Změní se, když nám něco důležitého chybí.

Pokud najednou máte po česání plný kartáč vlasů, nemusí ještě jít o něco vážného. Přesto množství vypadaných vlasů sledujte a kdyby jich nápadně přibývalo, neváhejte a vyhledejte kožního lékaře.

Na hlavě má dospělý člověk 100-200 000 vlasů. Každý má vlastní **vlasový váček** neboli folikul v kůži. Z něho čerpá živiny a roste. Vlas roste přibližně tři až pět let, to je velice individuální. Jakmile skončí období růstu, nastane takzvaná klidová fáze, která trvá několik dní, potom vlas vypadne.

Sto vlasů denně je ještě v normě

Už během klidové fáze začíná ve váčku růst nový vlas a postupně vytlačuje ten starý vzhůru, až se uvolní a vypadne.

Každý den ztrácíme kolem **100 vlasů**, více viditelné je to samozřejmě u dlouhých vlasů, které už v tomhle množství vytvoří pěkný chomáč, kdežto krátkých vlasů si ani nevšimneme, spadnou na oblečení a na zem.

Začalo vám vypadávat více vlasů než obvykle? Máte ráno polštář plný vlasů? Když si zajedete rukou do vlasů, zůstávají vám v ní celé chomáče stejně jako při mytí? Pak je nejvyšší čas na návštěvu **kožního lékaře**.

Příčin padání vlasů je celá řada. Nejrozšířenější je takzvané difúzní vypadávání, kdy vlasy vypadávají rovnoměrně po celé hlavě - při vhodné léčbě totiž vlasy mohou dorůst. Ovšem pokud vypadávají jen na určitých místech a zůstávají lysiny, šance na úspěch je podstatně menší.

Růst a kvalitu vlasů ovlivňují velkou měrou **hormony** - zvýšená nebo snížená činnost štítné žlázy může být jednou z příčin nadměrného vypadávání. Kromě potíží s vlasy se projeví onemocnění žlázy kolísáním váhy, změnou kvality pokožky, únavou, nervozitou.

Ženské vlasy si užívají hormonálních výkyvů podstatně více: během těhotenství se zvyšuje produkce hormonu **estrogenu**, díky tomu jsou vlasy v tomto období hustší, kvalitnější. Jenže po porodu dochází k prudkému poklesu hladiny hormonů a následně vypadne velké množství vlasů.

Za léky zaplatíte také svými vlasy

Začali jste pravidelně užívat nové **léky**? Právě ty by mohly být příčinou nadměrného vypadávání. Objevuje se zhruba po třech měsících užívání. Nejčastěji jde o léky na vysoký krevní tlak, trombózu, dnu a preventivně užívané přípravky proti malárii před cestou do rizikových zemí. Na vlasy působí i rtuť a ostatní těžké kovy, proto buďte opatrní hlavně při výběru plomb u zubaře.

Bojujete s nadváhou a držíte **přísnou dietu**? Ta se na vlasech projeví velmi brzy, zejména pokud tělu chybí vitaminy B6 a B12, C, E, minerály a aminokyseliny.

Culíky a pevné copy noste pouze občas

Poruchy imunitního systému způsobují nejprve okřskovou plešatost, pak dojde k celkovému vypadávání vlasů a ztrátě ochlupení. Jde o autoimunitní onemocnění, kdy tělo bojuje proti sobě.

Na vypadávání vlasů má vliv také časté nošení hodně utažených culíků, copánků a dredů. Vlasové váčky pak mohou zaniknout. Používejte raději volnější gumičky. Škodí i fénování příliš horkým vzduchem. Kvalitu vlasů ovlivňuje stres a vliv má samozřejmě dědičnost.

Nevíte si rady s vlasy, jejich kvalitou, vypadáváním, trápí vás lupy? Poradí vám odborníci třeba v Evropském centru pro vlasovou diagnostiku.

Přetištěno z časopisu Zdravý život

Inzerce

I praní má svou minulost

Dokud lidé běhali po světě zabalení do kožešin, neměli ani potuchy o tom, že až je odloží a změni materiál svého oděvu, čeká je i praní. Opotřebovanou kožešinu nebyl problém nahradit novou z čerstvě uloveného zvířete. Oděvy, tkané z rostlinných nebo živočišných vláken, měly sice oproti kožešinám řadu předností, ale i některé dosud netušené nevýhody. Jejich výroba trvala dlouho a na povrchu, zvláště na některých místech, se usazovala nečistota. Ta se látek houževnatě držela. Lidem vystal problém, jak šetrně nečistotu odstranit a přitom nezničit oděv. Že k tomu bude zapotřebí voda, bylo brzy jisté. Jenže voda nestačila, chtělo to ještě něco. Napřed nikdo nevěděl, co. Postupným vylučováním omylů se však lidé propracovali nejen k používání jednoduchých mechanických pomůcek ulehčujících praní, ale krůček za krůčkem se přibližovali k výrobě mýdla, které šetřilo potřebu lidské práce, čas a hlavně odstraňovalo špínu.

Asi první mechanickou pomůckou při praní byly balvany v potoce či řece. Otłoukáním mokrého prádla o zaoblené kameny a následným mácháním se odstranila většina špíny. Oděvy to však dlouho nevydržely. Jistým pokrokem byla činnost opačná - prádlo leželo na balvanu či prknu a tlouklo se do něj vhodným kusem dřeva - tloukem. Míval podobu vařečky. Aby dlouho vydržel, vyřezával se z tvrdého dřeva. Po pravdě řečeno, tato jednoduchá pomůcka se užívala až do 19. století. V odlehlých místech i déle.

Obrovským vynálezem pozdního středověku bylo „prací prkno“. Známé ho spíše pod názvem valcha. Na té praly ještě naše prababičky v neckách. Byla to deska s pravidelně, drobně zvlněným povrchem. Na ní se prádlo rukama přitlačovalo a současně pohybovalo nahoru a dolů. Původně byly valchy dřevěné, ale postupem času se začaly vyrábět kamenné mramorové, plechové z teraca i skleněné a nakonec i z umělých hmot. Valchy byly tak účinné, že vytlačily z praní tlouky.

„Mýdlo“ bylo známo překvapivě brzo. V zápisech ze starého Egypta se

o něm píše v 3. tisíciletí př. n. l. I staří Sumerové se v době okolo 2500 př. n. l. o mýdle zmiňují, používali ho k léčení. Postiženého potírali převařenou směsí

klikou praly v textilce látky. Byla to tehdy pračka průmyslová. O pračkách pro domácnost začali vynálezci přemýšlet asi od poloviny 18. století. Základem se

Valchová pračka, necky a další pomůcky pro praní. Dnes už jen muzejní exponáty ve Svitavách

ze smrkového dřeva a pryskyřice, kořene myrty, ječmene, kůže vodní zmije, popela a dalších přísad. Svě receptury na výrobu mýdla měli i Římané, Řekové, Arabové, Španělé i další. V Evropě se mýdlo stalo běžně dostupné až během 19. století, kdy se začalo vyrábět průmyslově. Vyráběla se i speciální mýdla, určená jen na praní. Zpočátku to byly různě velké kostky, později se rozšířilo mýdlo rozstrouhané na drobné kousky. Odtud byl již jen krůček k současným pracím práškům. Spotřeba mýdla v přepočtu na jednu osobu se tehdy stala i měřítkem kulturnosti národa. Spotřebou 11 kg ročně stálo v čele Německo. Rakousko-Uhersko, kam spadaly i naše země, mělo jedno z posledních míst spotřebou 4,2 kilogramu.

Lidé přemýšleli, jak si praní usnadnit. Historie praček začíná zřejmě rokem 1691. Tehdy anglický inženýr John Tyzacke dostal patent na stroj, kterým se s ručním pohonem

Pračka YORD vyrobená v roce 1925 Josefem Bartonem z Turnova

na dva tisíce patentů na nejrůznější vylepšení. Většina z nich se však neuplatnila.

Jednoduchou pomůckou ke ždímání prádla se stal tzv. klikyhák. Byl to železný hák, upevněný na stěnu nacek. Větší kusy prádla, zvláště ty delší, se ohnuly v polovině a navlékly za hák. Otáčení prádlem, jehož jeden konec pevně vazel na háku, bylo sice namáhavé, ale pohodlnější. Daleko lepší bylo upevnění válečkových strojků, kterými se prádlo protahovalo a bylo silně stlačováno mezi dvěma otáčivými pryžovými válečky. Těm dávala pohyb kli-

ka, otáčená rukou. Praxe ukázala, že nejlepší ždímačky jsou otáčivé odstředivky.

Do středního proutěného koše se vložilo prádlo. Koš byl uvnitř nahoře otevřené nádoby, která zachycovala vystřikující vodu při otáčení košem.

Zájem vynálezců o různé konstrukce a způsoby praní i další rozmanitá zlepšení pro pračky do domácností byl velký. Z množství řešení se k hromadnější, alespoň dílenské výrobě, dostalo podle způsobu praní jen několik druhů praček. Především to byly pračky valchové. Valcha jako prací nářadí se plně

osvědčila. Princip valchové pračky spočíval v tom, že se na půlválec vyklenutý, proti němu vkloubený, daly dvě valchy. Oba půlválce se umístily do dřevěné nádoby tak, že vyklenutou valchou umístěnou uprostřed se mohlo pomoci násady pohybovat tam a zpět proti valše vkloubené, stojící pevně. Nevýhodou bylo, že prádlo bylo při praní dost poškozováno a prací roztok v otevřené nádrži rychle chladl. Vylepšením bylo umístění víka se šterbinou pro pohyb násady.

Text a foto:
Jaroslav DUCHOŇ

První východočeskí výrobci praček

Postupně se zlepšovatelé praček propracovávali k dalším řešením. Jedním z nich bylo použití pračky s pracím křížem. Ty byly lepší než valchové, ale také prádlo dost mechanicky poškozovaly. Bubnové pračky měly klikou otáčivý buben zčásti ponořený v nádrži s pracím roztokem. Pokud však byl buben uvnitř jen hladký, měla pračka malou účinnost. Proto se v ní muselo prát déle.

Práčová pračka měla v nádrži práce - žebrované těleso, které se otáčelo v rozsahu 90 nebo 120 stupňů tam a zpět. Protože práce přicházelo do sty-

ku s prádlem, mechanicky ho poškozovalo.

Proudová pračka prala jen proudem prací kapaliny, tryskajícím z čerpadla. Nedochovalo k opotřebování prádla, ale musel se sledovat jeho pohyb. Vířivé pračky se spirálním nebo kruhovým vířičem pohybovaly pracím roztokem s prádlem. Účinně praly, ale prádlo se někdy zamotávalo.

Víme, kdo se do roku 1948 zabýval ve východních Čechách výrobou praček? Byly to větší či menší dílny, které je vyráběly buď jako hlavní výrobky, nebo jako malosériovou přídruženou výrobu. Jejich pračky nacházely odbyt hlavně v širším regionu výrobce.

Zřejmě nejstarším dosud zjištěným výrobcem praček byl František Leicher ve Svitavách. Jeho dílna byla založena někdy okolo roku 1891. Pojmenování pračky z této dílny se však dosud nepodařilo zjistit.

Někdy okolo roku 1900 založil dílnu na výrobu celodřevěných valchových praček značky Simplex Adolf Hybský v Opatovicích nad Labem. V roce 1922 vznikají dokonce dvě firmy. Jaroslav Včelák jednu zakládá v Libčanech u Hradce Králové. Zachovala se jeho valchová celodřevěná pračka Zlatá včela, vy-

robená v roce 1925. Má připojenou válečkovou ždímačku.

V roce 1922 zakládá firmu i Josef Bartoň v Daliměřicích u Turnova. Ta má okolo 70-80 zaměstnanců a široký výrobní program - žehličky, prkna, mandly, klepadla, koberců, zahradní nábytek a pračky značky Yord na ruční i elektrický pohon.

V Machově vyráběl pračky Rudolf Weiser. Dochovala se jeho pračka, vyrobená okolo roku 1930.

V Třeběchovicích pod Orebem vznikla firma Lira. Záznam o ní je z období těsně po druhé světové válce, musela však existovat již před tímto datem, neboť je dochována její celodřevěná pračka značky Lira, vyrobená kolem roku 1940. Další dochovaná pračka Lira LV 53, vyrobená okolo roku 1953, je navíc uložena v dřevěné skříni. Obě pračky mají válečkové ždímačky.

Byli i jiní výrobci - kupříkladu Josef Režný ve Vamberku, nebo bratři Stárové v Novém Městě nad Metují, u kterých se dosud nepodařilo zjistit rok založení firmy ani názvy praček.

Zmíněné pračky a desítky dalších jsou exponáty ve stálé expozici Historie praní a prací techniky v Městském muzeu ve Svitavách. K návštěvě jste srdečně zváni. Expozice je otevřena celoročně.

Text a foto:
Jaroslav DUCHOŇ

Pračka Zlatá včela z roku 1925

Rady pro krásu z kuchyně

Nejčastěji používané kosmetické prostředky sice mnohdy docela spolehlivě čelí škodám, jež přibývají léta i další faktory páchají na lidském zevnějšku, nicméně jdou obvykle jen po povrchu. Přitom v běžných domácnostech skrývají útroby ledniček potraviny, jež dokáží téměř zázračně omladit organizmus zevnitř. Jen vědět, kam a pro co sáhnout.

Stárnutí pleti dokáže například účinně čelit cibule díky éterickým olejům, jež před ním nejen spolehlivě chrání buňky, ale také podporují látkovou výměnu a dokáží si poradit se vznikem arteriosklerózy. Odborníci radí konzumovat denně jednu polévkovou lžici rozsekané syrové nebo podušené cibule v porcích salátu, na chlebu s máslem a tvarohem či jako přílohu k masovým pokrmům.

Trápení s křehkými lámavými a zatřesenými nehty na rukou i nohou lze předejít po jídání **jáhle**, které jsou vydatným zdrojem kyseliny křemičité. Stačí dvakrát týdně nahradit běžně používané brambory nebo rýži kaší z této zemědělské plodiny.

Menší **tukové polštářky na krku či bradě** vymizí po požití **červené řepy** a šťávy, do níž se nakládá. Za ztrátu nadbytečného tuku odpovídá betain, který tvoří jejich účinnou složku a dokáže si poradit s cholinem. Doporučená dávka: týdně dvě až tři porce řepy v podobě salátu nebo pití šťávy v mezidobí mezi hlavními jídly.

Lidé, které po probuzení děsí **nateklé oči** či nehezke váčky, jež se pod nimi přes noc vytvořily, mají snadnou po-

moc po ruce. Není jí nic jiného, než **čerstvá petržel**. Kvůli jejímu zřetelnému odvodňovacímu působení by ji měli proto používat do salátů, omáček, polévek nebo na chléb s máslem.

Udržet si **ploché břicho** jde i bez namáhavého cvičení. Spolehlivě je zastoupí pravidelné požívání jedné sklenice **jogurtu**, tučného mléka - **nebo kefiru**. Tyto potraviny dodávají tělu potřebné množství vápníku, ale také je zásobují bakteriemi nutnými pro správné fungování trávicí soustavy. Předchází tak nepříjemnému nadýmání a zácpám.

Lesk vlasům umí propůjčit **ananas**. Na jídelníčku by se měl objevovat v čerstvém stavu jednou za čtrnáct dní, přičemž je ho zapotřebí rozdělit na menší porce, které se pečlivým žvýkáním spotřebují v průběhu dvou až tří dnů. S celulitidou se úspěšně potýkají především tučné mořské ryby, jako je sled, losos nebo makrela. Jedna porce týdně dokáže nejen zpestřit fádňi střídání obvyklých pokrmů, ale navíc prokazatelně působí i na zdravotní stav organismu.

Z **letargie** dokáže vyvést **ovčí sýr**, jenž dodává tělu chybějící energii. Bakteriální kultury, které se v něm nacházejí, pomáhají oživit odumírající buňky a uvést je do aktivního stavu. Jako potravinový doplněk by neměl chybět dvakrát týdně.

O čistotu pleti se umí postarat **syrové kyselé zelí**, které silným pročišťujícím působením zlepšuje prokrvení a odstraňuje veškeré nečistoty. Stačí ho konzumovat jednu porci každé druhý den. **(dra)**

Inzerce

SEZÓNA 2006-2007 JE ZA NÁMI!

V krátkosti se pokusím zhodnotit vystoupení našich týmů v uplynulé sezóně.

Mladší přípravka: trenér pan Skalický udělal s mužstvem velký kus práce. Po ročníku 98 zde máme opět velmi silnou i kategorii 2000. Bylo opravdu radost pohledět, jak jdou kluci výkonnostně nahoru a jak se těší na každý další trénink. Věříme, že hráči jako např. Doležal, Galamb, Novotný, Kycelt a další budou těmi, na kterých bude chlumecký fotbal stavět! Důležité je také, že se nám na jaře podařilo zapojit do tréninku také hráče ročníků 2001-2002.

Starší přípravka: také zde můžeme být spokojeni. Kluci trénovali společně s mladšími žáky a většina z nich si v této kategorii také zahrála. v okrese patřili k nejlepším.

Mladší žáci: Po nevýrazném podzimu přišlo více než solidní jaro. Mužstvo se přes zimu posílilo, kvalitně potrénovalo a na jaře bylo velkým překvapením krajské soutěže. Pan Machač i „nová krev“ pan Čihák odvedli výbornou práci.

Starší žáci: opak mladších. Na podzim excelovali a již jsme je viděli v krajském přeboru. Bohužel nekvalitní zimní příprava (díky hráčům), vyvrcholila odchodem trenéra pana Mázla. Do toho přišli zranění opor (Bui-Duc a Maček) i odchod Pavla Havránka do Kolína a byli jsme moc rádi, že starší žáci mohli trénovat společně s dorostem, kde tomu pánové Berger s Vopátkem dali alespoň nějaký řád. Přesto z toho bylo nakonec velmi slušné druhé místo.

Dorost: asi jediné zklamání loňské sezóny. Dorost nám sestoupil zpět do okresního přeboru. Pánové z Krajského fotbalového svazu si se soutěžemi dělají doslova, co chtějí, a tak tentokrát rozhodli o sestupu posledních čtyř mužstev. Bohužel naši kluci byli právě na tom čtvrtém od konce... Je to velká škoda. Loni byli na kraji rádi, že jsme jim pomohli naplnit účast v A třídě a letos jsme dole. Samozřejmě si za to můžeme hlavně sami, ale přístup KFS mě zklamal. Chybělo opravdu málo. Hlavní příčiny už popsal pan Vopátek ve zprávě z posledního utkání. A s těmi plně souhlasím.

B muži: konečné šesté místo v okresním přeboru je asi více, než jsme na začátku jara čekali. Běčko by mělo fungovat k rozehrání hráčů z lavičky áčka, pomoci dorostencům v přechodu do dospělé kategorie a tyto funkce nám bohužel nesplňuje. Ale kde je splňuje? Na druhou stranu si myslím, že se v B teamu na jaře vytvořila osa mužstva, která celkem solidně fungovala, a věřím, že na podzim se to projeví kladně. Určitě nám pomohl návrat Tomáše Rusína do sestavy. Věřím, že do letní přípravy se zapojí všichni končíci dorostenci.

A muži: třetí místo v A třídě je nejlepší výsledek v „novodobé“ éře chlumecké kopané! Velkou zásluhu na tom má trenér Petr Vaníček. Mužstvo hrálo velmi disciplinovaně, všichni si plnili své pokyny a ono to fungovalo víc než dobře. Velkým plusem byl návrat Davida Jankovského, který (ač ho mnozí předem odepisovali) dokázal, že fotbal za rok nezapo-

mněl. Stávající kádr i s trenérem Vaníčkem by měl pokračovat i v další sezóně. Mužstvo posílí útočník Radan Koliáš.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem hráčům, trenérům a funkcionářům za výkony a výsledky a celkovou práci pro klub v uplynulém ročníku. Děk patří také fanouškům za podporu, která bude v další sezóně jistě pokračovat a zapomenout nesmím ani na sponzory v čele s městem Chlumec nad Cidlinou, bez kterých by starost o více než stočlennou mládežnickou základnu byla skoro nemožná.

ROZPIS MISTROVSKÝCH UTKÁNÍ A MUŽŮ

Dvůr B	Chlumec n. C.	11. 8.	17:00	SO
Chlumec	Nový Hradec	18. 8.	17:00	SO
Kunčice	Chlumec n. C.	22. 8.	17:00	ST
Kosičky	Chlumec n. C.	26. 8.	17:00	NE
Chlumec n. C.	Miletín	1. 9.	17:00	SO
Jaroměř	Chlumec n. C.	9. 9.	17:00	NE
Chlumec n. C.	Libčany	15. 9.	16:30	SO
Rudník	Chlumec n. C.	22. 9.	16:30	SO
Chlumec n. C.	Vrchlabí	29. 9.	16:00	SO
Trutnov B	Chlumec n. C.	6. 10.	16:00	SO
Chlumec n. C.	Police n. M.	13. 10.	16:00	SO
L. Bělohrad	Chlumec n. C.	21. 10.	15:30	NE
Chlumec n. C.	Roudnice	27. 10.	14:30	SO
Chlumec n. C.	Kunčice	4. 11.	14:00	NE

MEMORIÁL LADISLAVA HEGERA

V sobotu 28. 7. se na chlumeckém fotbalovém stadionu uskuteční 3. ročník memoriálu Ladislava Hegera v kopané mužů. Účastní se týmy FK Chlumec, FK Nový Bydžov, Spartak Kosičky, SK Čechie Hlušice. Začátek je v 13:00.

Martin Fírbacher, předseda FK

Pouliční liga

Třetí červnovou neděli se na kúrtch pod sokolovnou sešla amatérská družstva, aby již popáté bojovala o vítězství v Pouliční volejbalové lize.

Z dvanácti přihlášených se v turnaji nejvíce dařilo mužstvu 4+2, složeného převážně z přespolních hráčů. Druhou příčku obsadil Bikers Crown Team před Olgoj chorchoj a Batolaty. Za nejtípnější sportovní oblečení bylo odměněno družstvo Láčovek.

O spokojenost hráčů i diváků turnaje se po celý den starali členové a příznivci volejbalového oddílu.

Pokud se příště chcete zúčastnit i vy, trénujte, volejbalové kurt pod sokolovnou je k dispozici.

volejbalový oddíl

CHLUMECKÝ SOKOL V ÉŘE PRVNÍ REPUBLIKY

Bezmála dvacetileté období existence první republiky představovalo v dějinách českých zemí a Slovenska velmi šťastnou epochu. Vznikem Československé republiky v říjnu 1918 byl u nás položen základ nového duchovního řádu, který stál na ideálech demokracie a humanity, jež prezident Masaryk považoval za nosné ideje v procesu budování celé československé společnosti.

Jedním z pilířů Československa se stal i Sokol, jehož představitelé měli značné zásluhy na vzniku a formování mladé republiky. Díky tomu se Sokol těšil značnému respektu ze strany široké veřejnosti. Ke svému členství v Sokole se mimo jiných vlivných osobností hrdě hlásili i oba prvorepublikoví prezidenti T. G. Masaryk a E. Beneš. Sokol se ve 20.-30. letech stal doslova společenským fenoménem, a získal tudíž i značný vliv na veřejné dění.

Nová doba měla pozitivní dopad i na Sokol v Chlumci n. C. Ihned po skončení 1. sv. války projevilo zájem o členství v Sokole mnoho dosud k Sokolu netečných či spolkově neaktivních občanů. Sokol v období let 1919-1921 zaznamenal obrovský nárůst členské základny; v roce 1921 měla jednota už 341 členů, což je obdivuhodné číslo uvážíme-li, že těsně před vypuknutím války (roku 1914) měla jen 155 členů. V průběhu 20. let si jednota vybudovala také silné žactvo i dorost, a to v počtu zhruba čtyř stovek mladých cvičenců a cvičenek. Jejich řady sice ve 30. letech mírně prořídly (část mládeže zlákal místní Junák, který svou náplní byl pro mladé lidi samozřejmě atraktivnější), nicméně i tak si Sokol dokázal v prvorepublikovém období vychovat novou zdatnou generaci, která však již bohužel nedostala mnoho času ukázat se.

Sokolu se v ovzduší mladé republiky zjevně dýchalo dobře; v roce 1921 se chlumecká jednota stala sídlem podílinské župy Denisovy, ve stejném roce začala provozovat v hotelu U Lva biograf, v roce 1928 pak oslavila 10. výročí vzniku Československa výstavbou monumentální sokolovny... V řadách

Sokola působila řada předních osobností tehdejšího veřejného života města: Josef Netolický - poslanec a chlumecký

starosta, Antonín Belichar - továrník a městský radní, Jiří Oliva - velkoobchodník a městský radní, Emil Jirout

Cvičící členstvo Sokola Chlumec n. C. (30. léta)

4. řada (zleva): ?, L. Hysek, A. Šetlík, K. Christ, J. Veselý,
3. řada: J. Blažek, ?, ?, J. Víšek, J. Celler, J. Strnad, ?, J. Kubálek, ?,
2. řada: J. Špička, F. Kout, J. Malina, D. Šťastný, A. Havlín, V. Starý, ?, ?,
V. Tarant, ?,
1. řada: ?, Beneš, ?, ?

Dorostenci (rok 1932)

4. řada (zleva): ?, M. Maux, ?, ?,
3. řada: Bareš, ?, ?, ?, Špička, J. Slavíček, A. Matějka, Pekárek, ?,
2. řada: K. Felgr, M. Šťastný, Hysek, J. Binar, J. Víšek (vedoucí), J. Kočárek,
J. Pernt, Šťastný, B. Potůček,
1. řada: ?, Novák, B. Binar

Zájezd župy Denisovy na Slovensko (rok 1936)

1. řada zleva: K. Štěrba, E. Endler, O. Birampl, D. Šetlík, J. Štěpán, B. Binar, ?, V. Starý, F. Bendásek, S. Vokatý

- ředitel městské spořitelny ad. Ve správním výboru jednoty třicátých let s nimi zasedala i družina vynikajících učitelů: Josef Bryscejn (tehdy ředitel chlapecké školy), Bohumil Tamele, Josef Havlín, Josef Plítek, Václav Horyna, Josef Zollman, Oldřich Lesk, Antonín Lauterbach... Neocenitelnou práci pro jednotu či župu vykonávali řadu let také Ota Ettel - úředník ČSD, Josef Malina - hoteliér, Antonín Šetlík - sklenář, Jaroslav Víšek - sokolník, Vlasta Černá - úřednice či Marie Kudrličková - učitelka.

Značný vliv, který meziválečný Sokol měl, se odrazil i v otázce pojmenování nově vzniklých ulic. Ulice naproti sokolovně získala název Tyršova (dnes Havlíčkova), ulice vedle sokolovny nesla (a nese) pojmenování Sokolská a jedna z nejdelších ulic města - Sadová, která se utvářela na konci 20. let dostala v oné době název Denisova. (Podle francouzského historika a bohemisty Ernesta Denise, jehož jméno dalo název i sokolské župě se sídlem v Chlumci.) V roce 1933 navíc město vyhovělo sokolskému přání, aby byl park kolem kostelíku Nejsv. Trojice (kde jednota krátce předtím postavila Tyršův pomník) nazván - Tyršovy sady.

Velkou událostí pro Chlumec byla návštěva prezidenta Masaryka v roce 1926. Pod dojmem této slavné návštěvy vznikl Komitét pro postavení pomníku TGM, který následně uspořádal pod vedením ředitele chlapecké školy Josefa Bryscejna veřejnou sbírku, z je-

jíhož výnosu byla pak stavba pomníku financována. Od počátku bylo zřejmé, že ideálním místem, kde by mohl pomník TGM stát je prostor mezi spořitelnou a sokolovnou. Tento pozemek patřil Sokolu, který se po delších jednáních usnesl „odevzdat místo toto do veřejného užívání“. Díky tomuto rozhodnutí pak zde mohl být pomník TGM spolu s památníkem obětem 1. sv. války dne 28. října 1931 slavnostně odhalen. Stalo se tak i za početné účasti sokolů v krojích.

Výstavbou sokolovny v roce 1928 nezískala jednota pouze tělocvičnu; v jejích prostorách našel svůj domov i bohatý kulturně společenský život jednoty. Sokol zde provozoval biograf,

pořádal plesy, hrál loutkové divadlo, či pořádal taneční hodiny, které vedl taneční mistr Stanislav Malina z Hořic. Své akce zde konaly i jiné spolky a sdružení, proto se sokolovna ihned stala střediskem místního společenského dění - a zůstala jím dodnes. V roce 1929 zde svou divadelní scénu získal také spolek Pěvecko-ochotnická jednota Klicpera. Soužití pronajímatele Sokola s nájemcem „Klicperou“ ale mělo od počátku daleko k harmonii. Cvičitelství sbor v čele s náčelníkem Antonínem Šetlíkem měl vcelku oprávněně zlost na správní výbor jednoty, který sokolovnu velmi často přenechával divadelníkům, a tak cvičící složky jednoty často nemohly věnovat dostatek času nacvičování sestav na akademii. Na druhou stranu lze pochopit i stanovisko výboru, kde měl tehdy hlavní slovo Josef Netolický, který říkal, že jednota musí být schopna splácet ohromné dluhy, které jí vyvstaly v souvislosti s finanční nákladností stavby sokolovny. A cestou jak jednotě zajistit solventnost, byly i příjmy z častého pronajímání sokolovny. Konfliktů mezi cvičitelským sborem a divadelníky ale postupně přibývalo, a tak nakonec výbor jednoty roku 1931 ochotníkům nájemní smlouvy zrušil. Ti pak našli nové útočiště v Dělnickém domě, který byl pro divadelní činnost i po akustické stránce vhodnější scénou než sokolovna.

Odvracenou tvář 30. let představovala nejvíce vleklá hospodářská krize, která zasáhla do životů milionů lidí v celém civilizovaném světě. Životní pod-

Stodoly v Denisově ulici (30. léta)

mínky se podstatně zhoršily a mnohé skupiny obyvatelstva upadly přímo do bída. Tato krize neblaze ovlivnila i finanční situaci chlumeckého Sokola. Jednota zatížená půlmilionovým dluhem (důsledkem stavby sokolovny) postupně přestávala být schopna splácet včas, a tak jí od městské spořitelny a okresní hospodářské záložny neustále chodily upomínky. Za směnečný dluh u spořitelny se zavázala osobně ručit trojice Belichar, Hubený a Malina, což byl obdivuhodný čin. V roce 1935 však došla situace tak daleko, že Sokol byl nucen spořitelně zastavit všechny svůj movitý i nemovitý majetek. Jistý čas pak jednotě hrozila dokonce exekuce. Ve věci úvěru u městské spořitelny se jednotě snažil maximálně ulehčit život ředitel spořitelny Emil Jirout, který byl

současně členem správního výboru Sokola. Jiný člen výboru, Jaroslav Kubálek členstvu otevřeně vyčetl nezáměr o finanční těžkosti jednoty: „Sokolovna byla stavěna za velkého nadšení a hmotného přispění veřejnosti a to i nesokolské. Dvě generace na ni šetřili. Byli jste hrdí, že za vás byla postavena a budete lhostejní k tomu, když za vás také padne?!“

„Sokolovna sice stojí, ale jest třeba ji udržet, a udržet jest těžší problém, než ji postavit,“ vyjádřil se k „finančnímu sýčku“ (jak se problému s nezaplacenými dluhy mezi sokoly říkali), Jiří Oliva.

Vinou hospodářské krize - z níž vyplynulo výrazné snížení životní úrovně řady lidí - navíc klesal zájem veřejnosti o představení biografu. Návštěvnost

sokolských zábav rovněž upadala a restaurace v sokolovně, v níž se za první republiky postupně vystřídali tři nájemci: Václav Nýč, Josef Malina a Oldřich Hembal také příliš neprosperovala. Co však bylo nejhorší: mnozí členové jednoty nebyli schopni (či ochotni) zaplatit roční členské příspěvky, protože se nyní starali především o vlastní existenci. Sokolu se tak výrazně snížily příjmy, a proto dluhy umořoval velmi obtížně.

Je jedním z paradoxů dějin, že důsledky hospodářské krize byly postupně zažehnávány v období, kdy se na obzoru zjevila jiná krize: tentokrát politická. Ta souvisela s bezprostředním ohrožením republiky hitlerovským Německem. Překnat i tuto krizi již však první republika nedokázala.

Aleš Fibigr

Chlumecká architektura v letech 1848-1985

ARCHITEKTURA ČESKÉ NOVORENESANCE

Novou a kvalitativně vyšší etapu historizující architektury v Čechách je česká novorenesance. Na rozdíl od ostatních pseudoslohů sahá pro vzory typické české malebné pozdní renesance s jejími typickými zdobnými štíty, sgrafitem apod. I zde však platí, že nové stavby mají s kompozicí originálních renesančních staveb poměrně málo společného. **Skupina novorenesančních staveb v Chlumci nad Cidlinou je velmi významná; nejen proto, že dala městu nové dominanty rozšířeného centra při Kozelkově třídě, ale též uměleckou úroveň, která přesahuje pasivní šablonovitost předchozích období.** Tato chlumecká skupina má významné místo i v celkovém kontextu české novorenesanční architektury.

Novorenesanční etapa je v Chlumci nad Cidlinou nerozlučně spjata s aktivitou tehdejšího pokrokového starosty města Zikmunda Kozelky. Je to také první skutečně výrazný projev městského prostředí - aktivita Kinských se v té době omezila již pouze na vlastní zámecký areál (viz dále).

Chronologicky nejstarší stavbou této skupiny je vlastní Kozelkova vila, postavená v letech 1891-1894, tedy ještě před Kozelkovým nástupem do funkce starosty města (1896). Je to velmi dekorativní zdobná stavba s náročně řešeným průčelím s nárožní arkádou, rohovou věžičkou završenou lucernou. Fasády jsou zdobeny jednak reliéfně, jednak sgrafity podle kartonů Mikoláše Alše. Dokumentuje majetkově i společenské postavební kapitalistického podnikatele, ovšem zároveň jeho kulturní rozhled. Ve vnitřním městě nebylo pro tak rozlehlou a náročnou stavbu místo, proto byla postavena severně od bývalých valů, v Komenského ulici.

Budova obecných a měšťanských škol

Nejvýznamnější novorenesanční stavbou v Chlumci n. C. je palác škol,

který byl Kozelkovou zásluhou postaven při cestě na nádraží, čímž byl položen základ nové třídy, která dnes nese Kozelkovo jméno. **Zároveň vytvořil novou městskou dominantu, zasazenou velmi citlivě do barokního panoramatu města.** Škola byla postavena za neuvěřitelně krátký čas čtrnácti měsíců od 20. června 1898 do 28. září 1899, kdy byla zahájena výuka.

Projekt **Vratislava Pasovského** z Prahy byl vybrán ze 24 soutěžících - již samotný fakt, že na stavbu byla vypsána architektonická soutěž, dokládá Kozelkův zájem o uměleckou úroveň projektu. Stavbu prováděl stavitel **Konstantin Mráček.** K úrovni řešení po technické stránce připomeňme, že budova byla vybavena ústředním topením.

Architektura školy je pozoruhodná. Na rozdíl od Kozelkovy vily zde není inspirace českou renesancí tak jednoznačná, zřetelné jsou vazy na architekturu italskou, vcelku jde však o velmi tvůrčí řešení monumentálně osově symetrické stavby (mimořádně osově orientovanou na Kozelkovu vilu), která však užitým tvaroslovím, hlavně velkými půlkruhově uzavřenými okny dru-

hého patra i celkovým zjemněním měřítká hmotovým procleněním a užitím bosáže nepůsobí nepřiměřeným dojmem, třebaže patří k největším soudobým realizacím. Rovněž funkční členění stavby je zdařilé: **k hlavní budově učeben (učebny orientovány na jih), procleněné výrazným plochým středním rizalitem a drobnějšími postranními rizality schodišťových partií, je krčkem napojen objekt kreslírny a tělocvičny.**

Třetí významnou novorenesanční stavbou při nové třídě je bývalá Vlachova vila čp. 156/IV., později pošta. Je situována v nárožní poloze Kozelkovy a Smetanovy ulice, v přímém sousedství školy.

Tato stavba z roku 1900 je umělecky neméně zajímavá než obě stavby předešlé. Spojuje prvky české novorenesance (bohaté pásy sgrafit) s italskými - velmi ojedinělá je především otevřená třída loggie do Kozelkovy třídy v úrovni prvního patra. Nároží je zdůrazněno nakoso vystupujícím arkýřovitým rizalitem s věžičkou.

Vlachova vila

Kozelkova vila

Tyto tři stavby tvoří čistě novorenesanční skupinu. Druhé funkční období skupiny Zikmunda Kozelky charakterizuje specifická syntéza novorenesance a secese. Patří sem dvě stavby: bývalý Záloženský dům z roku 1904 od F. Vejrycha (mj. autora spořitelny v Novém Bydžově) a hřbitovní kostelík pod Františkem, který je jeho zmenšenou replikou.

Pokud jde o architekturu Záloženského domu, hmotově se tato neobyčejně mohutná stavba přizpůsobuje stavebnímu místu a průhledům do Klicperovy a Kozelkovy třídy. Do obou se otevírá v podstatě analogickými průčelími; nároží mezi nimi je zaoblono a vyvrcholeno věžičkou. Zmínili jsme se o syntéze dvou uměleckých názorů. **Novorenesanci patří především štíty se zdobnými čučky a okenní špalety** (v podstatě pozdní gotická profilace a dělení). I tyto prvky jsou však tvarově přizpůsobeny křivkám secese, která ovládá tvaroslovnou plochou dekorativní štukovou výzdobu průčelí. **Pozoruhodné jsou především štukové sluneční hodiny.** Hovoříme zde v přítomném čase, který je však dnes již bohužel neopodstatněný. Stavba nebyla po celou dobu své existence opravována, již dříve doznala některých změn (především v průčelí, kde byl bývalý hotelový sál zmenšen proražením průchodu pro pěší - podloubí zde původně nebylo, dále byly pozměněny okenní otvory pod balkonem v prvním patře, který byl stržen aj.) a v letech 1983-1985 byla zcela obnovena, bohužel však s odstraněním naprosté většiny tvaroslovné výzdoby, která měla hlavní podíl na architektonické hodnotě stavby. Původní podobu Záloženského domu však dnes můžeme poznat pouze na archivních fotografiích.

V kapitole o novorenesanci v Chlumci nesmíme zapomenout ještě na dvě díla. Jedním z nich je (resp. byla) úprava radnice roku 1909, jejíž klasicistní fasáda byla částečně upravena v duchu klasické renesance (vyobrazení v Khunových dějinách). Poslední stavbou je bývalý Dělnický dům, dnes kino, původně se zdobným obloučkovým novorenesančním štítem, později zmodernizovaným.

SECESE V CHLUMCI NAD CIDLINOU

Secese je prvním novodobým uměleckým slohem, který již neužívá tvarosloví historických slohů. Chlumecká secese je téměř neznámá, přesto však v kontextu novodobé architektury ve městě zaujímá významné místo. Předchozí Kozelkovy stavební podniky definitivně nasměrovaly rozvoj města směrem k nádraží. Vzniká zde vilová čtvrť,

přičemž první domy zde nesou právě secesní tvář.

Secesní domy v Riegrově ulici (1922)

První secesní stavbou v Chlumci je Záloženský dům, o němž jsme se již zmínili. Další stavby již nedosahují jeho rozměrů, nicméně představují zajímavá díla. S výjimkou pekárny na rohu Kozelkovy a Havlíčkovy ulice jde zásadně o vily, resp. rodinné domy. **Nejcharakterističtější typem secesní vily v Chlumci nad Cidlinou jsou domy s valbovými štíty s výrazně přesahující střechou se zdobnými trámy.**

Jeden takový dům najdeme v Havlíčkově ulici, ostatní v ulici Riegrově a Kozelkově. Pozoruhodný byl zvláště dům proti kinu. Typickým rysem těchto staveb je - na rozdíl od běžného secesního trendu - **velmi střídmostý dekor fasád. Často se využívá barevných kachlí, které dodávají těmto stavbám specifický výraz. Vedle toho existoval v Riegrově ulici pozoruhodný secesní dvojdom s typickými secesními štíty a spojovací střešní balustrádou. Následně byly oba domy, které patřily v rámci naší secese k významným příkladům střizlivé secese, zcela přestavěny.**

Secese sice v podstatě skončila počátkem první světové války, místy však přežívala, především v drobných stavebních doplncích. Tak i dnes nejceněnější secesní památka v Chlumci n. C. pochází až z dvacátých let - **jsou jí kovové dekorativní lucerny před sokolovnou** (1928); ostatně i vlastní sokolovna vykazuje určité secesní rysy (především sférická střecha a obloukový štít).

V období secese zesílily i národně osvobozené snahy, jejichž projevem bylo zřizování památníků významným osobnostem českých dějin. V roce 1915 je proto vytesán tzv. Husův kámen v Riegrově ulici, který je charakteristickou památkou secesní reliéfní plastiky. K secesi se hlásí i busta J. A. Komenského před školou, odha-

lená až v roce 1923, dílo sochaře Soukupa z Podhorního Újezda u Hořic, podle návrhu J. Štursy.

Na závěr kapitoly věnované secesi se musíme ještě vypravit do zámeckého areálu. Tzv. Tereziánský trakt byl tehdy výrazně přestavěn ve směsi vídeňské secese a pseudobaroku. Vzhledem k někdejší stylové jednotě celého areálu je nutno tento zásah posuzovat jako nepříliš vhodný. Upravena byla i budova Lichtensteinského traktu.

STAVBY ČESKÉ MEZIVÁLEČNÉ MODERNÍ ARCHITEKTURY

Progresivní česká meziválečná architektura zachovala v Chlumci nad Cidlinou několik pozoruhodných děl. Vedle hlavního proudu moderní a funkcionalismu přežívaly a rodily se i stavby tradičnější. Tak též v Chlumci byly roku 1928 dokončeny dvě diametrálně odlišné stavby - **sokolovna a spořitelna**. Sokolovna, dílo Josefa Izáka, je neobyčejně rozsáhlým komplexem zahrnujícím především velký divadelní a výstavní sál a objekt tělocvičen. Po architektonické stránce je to stavba stojící víceméně mimo hlavní proudy české architektury. Vykazuje některé secesní rysy, především však představuje aplikaci klasických principů podpory a břemene - fasáda je procleněna vystupujícími „dórskými“ polosloupy nesoucími římsy. Ide o specifickou formu novodobého klasicismu.

Pohled na budovy
sokolovny a spořitelny

Na druhé straně spořitelna, dílo O. Lisky, je významným příkladem plasticky formované moderní architektury, v podstatě zapadající do okruhu staveb J. Krohy v Mladé Boleslavi aj. Je umístěna proti škole, nikoliv však osově. Hmota je osově symetrická, ke středu stoupající. Kompozice je založena na

kontrastu pravoúhlých tvarů hlavního průčelí a vystupujícího půlkruhového sálu v zadní fasádě. Vedle Husova sboru je to nejhodnotnější meziválečná stavba v Chlumci nad Cidlinou.

Sokolovna a spořitelna

Funkcionalisticky strohé tvary, plochy a linie se částečně uplatnily na budově mateřské školy a především pošty (1932). Do této skupiny můžeme zařadit i Grandhotel (později hotel Astra). **Architektonicky nejprogresivnější stavbou funkcionalistickou je ve městě Sbor církve Československé husitské na náměstí z roku 1935.** Kostel je neobyčejně citlivě včleněn do zástavby východní strany náměstí a kompozičně dotváří soubor mariánského sloupu a Majorátu. V pohledu se uplatňuje především prostá věž, vertikálně včleněná a vyvrcholená pravoúhlými, žaluziemi vyplněnými otvory v úrovni zvonů. Jednoduchá loď s výraznými protáhlými pravoúhlými okny je zakončena půlkruhově.

Grandhotel (později hotel Astra)

Záloženský dům a budova mototechny

Z ostatních staveb je třeba připomenout konzervativní dům vedle Záloženského domu z 20. let a dále nárožní budovu mototechny (fy Blažek) v jeho sousedství a nakonec činžovní dům čp. 41/I. v Čelakovského ulici, poměrně kvalitní stavbu z konce 30. let, jejíž výstavbou však bohužel zanikl rodový dům V. K. Klicpery, příklad drobné barokní zástavby města.

OBDOBÍ EKLEKTISMU

Období poslední čtvrtiny 19. století je v Chlumci poměrně specifické - příčinou jsou podmínky nevelkého někdejšího poddanského města, v němž si šlechta stále udržuje část společenského postavení a kam soudobá průmyslová revoluce téměř nezasahuje. Vše změnila až stavba železnice. Přesto však ještě stále chlumecké architektuře udává tón šlechtické prostředí Kinských: **jednak vlastní stavební aktivitou poněkud výstředního Oktaviána Kinského, jednak činností jeho stavitele Václava Nosakoviče i na městských stavbách.** Všechny tyto stavby tvoří jednotnou stylovou skupinu, charakteristický příklad soudobé eklektické architektury užívající tvaroslovné vzory starších slohových epoch, hlavně italské renesance. Aplikace těchto přejatých prvků se však liší od originálních historických staveb. Mimo to jsou obvykle (jako u romantické gotiky) čerpány ze vzorů vně českého prostředí.

První, umělecky nepříliš výraznou stavbou této skupiny je **přestavba bývalého pivovaru roku 1869**, pozdějšími úpravami poměrně narušená. Vrcholem je však **stavba hotelu Liverpool**, který V. Nosakovič postavil roku 1875 na náklad Oktaviána Kinského. Název měl připomínat Kinského vítězství na dostizích ve stejnojmenném městě. Hotel Liverpool byl postaven v místech tehdy ještě nedotčených výstavbou, avšak ve velmi výhodné poloze nedaleko nového nádraží (otevřeno 1870).

Rozsáhlá budova s komfortním vybavením interiéru se stala významným kulturním a společenským střediskem, jež sloužila rozvíjejícímu se spolkovému životu města i chlumeckým divadelním ochotníkům. Sláva Liverpoolu

pohasla po půlstoletí, kdy byl roku 1928 utilitárně přestavěn pro účely hospodářského družstva a tím zcela znehodnocen.

Hotel Liverpool

Třetí stavbou tohoto okruhu, která se rozměry sice Liverpoolu nevyrovnala, kvalitou jej však rozhodně dosáhla, je tzv. Malá koruna, obdélná zdobná stavba s ustupujícím věžovitým rizalitem, postavená východně od návrší Skalka, na dohled zámku Karlova Koruna. Dnes je zde Šlechtitelská stanice; architektura budovy je dobře zachována.

Eklektické městské patrové domy Nosakovičova okruhu zaplnily jednak východní část severní strany náměstí, jednak další ulice. Jejich řešení nebylo příliš rozmanité. Vcelku daly městu honosnější ráz, ničily však jeho malebnost danou drobnou barokní zástavbou. Z celé řady těchto domů (např.

bývalá škola na rohu náměstí a Klicperovy třídy nebo rohový dům při ústí Husovy ulice do náměstí) zůstal dodnes zachován jediný - v Palackého ulici.

Umělecky příbuznou, přece však svébytnou skupinu staveb poslední čtvrtiny 19. století představují dražní stavby Severozápadní dráhy. Po prvních stavbách budovaných ještě pod vlivem klasicismu (Zábřeh na Moravě, Zámrsr, aj.) ovládl stavitelství nádražních budov jednotný styl, který dodnes dává české železnici charakteristický ráz. Z mnoha těchto budov, jejichž výstavba spadá do období hlavního rozmachu budování železničních tratí, se v okolí Chlumce dodnes zachovala nádraží v Novém Bydžově a Ostroměři.

Staré chlumecké nádraží, které do této skupiny rovněž patřilo, bylo v 60. letech zcela přestavěno a rozšířeno. Staré chlumecké nádraží vzniklo v zásadě ve dvou etapách: kolem roku 1870 (otevření železnice Velký Osek - Chlumec - Ostroměř) **byla postavena vlastní nádražní budova, později rozšířená směrem ke kolejím o krytý peron s koncovými objekty provozního charakteru.**

Architektura starého chlumeckého nádraží byla součástí dobového historizujícího proudu se střídou tvaroslovnou osnovou.

Poslední historizující stavbou tohoto období je bývalá obecní škola (1829), roku 1861 rozšířená a roku 1879 přestavěná na synagogu. Výsledná pseudorománská architektura byla po druhé světové válce v souvislosti s adaptací pro požární zbrojnicí zcela zmodernizována.

K obrazu stavebního vývoje města v této době patří i zatím ještě velmi skromný rozvoj drobné zástavby zvláště Kolínského předměstí (zhruba podél Palackého ulice), ale též v Komenckého ulici. Některé z domků v těchto částech města byly přestavěny v souladu s dobovým vkusem - vesměs jde o zcela nevýznamná díla. *Charakteristická je pro ně okapová orientace, tzn. střecha rovnoběžná s uliční čarou, která nahradila starší, středověkou, ještě však i v baroku používanou orientaci štítovou.*

Historizující slohy se výrazně projeví i v chlumecké krajině. *Tehdy byla přestavěna řada barokních kostelů, popř. provedena novostavba kostela na místě dřevěného.* Tak dnes najdeme pseudoslohové kostely v Lužci n. C., Mlékosrbech, Nepolisech, Choťovicích a Babicích.

převzato z internetu
Vá

Dne 26. července 2007
uplyne 10 let od úmrtí
pana

Františka MACURY

z Kladrub.

Vzpomíná rodina.

Dne 1. srpna 2007
vzpomeneme 5. výročí úmrtí
pana

Václava SEMELKY

z Chudeřic.

S láskou vzpomínají maminka a sestra s rodinou.

Dne 30. července 2007
uplyne již 15 let od úmrtí
pana

Josefa VĚŘIŠE

z Chlumce nad Cidlinou.

Za vzpomínku děkujeme všem,
kteří ho znali a měli rádi.
Vzpomínají manželka a dcery s rodinami.

Dne 14. srpna 2007
vzpomeneme 10 let od úmrtí
paní

Antonie KŘAPKOVÉ

z Chlumce nad Cidlinou.

Za tichou vzpomínku děkujeme všem, kteří ji znali.
S láskou vzpomíná Dana Pilná s rodinou
a rodina Křápková z Hořic v P.

Sňatky uzavřené v obřadní síni MěÚ

15. 6. 2007
Zdeněk Masařík + Věra Moravcová

23. 6. 2007
Jiří Žabka + Vladimíra Martinková

Sňatky uzavřené na zámku Karlova Koruna

16. 6. 2007
Milan Čapek + Eva Dostálová
Michal Janovský + Renata Bajtlerová
Tomáš Růžička + Lada Dlohošová
Petr Chadima + Miroslava Kopecká
Michal Wild + Alena Rymplerová
Aleš Kulich + Veronika Charousková

23. 6. 2007
Aleš Kraus + Silvie Hollerová
Martin Peňáz + Svatava Chaloupecká
Lukáš Holý + Simona Hrdá
Martin Kofroň + Miroslava Mířková
Petr Balcar + Michaela Doubková
Aleš Pištora + Irena Bečková
Jakub Prokeš + Lucie Rosůlková

22. 6. 2007
Petr Bonka + Eva Pišková
Brett Steven Jones + Lucie Klímová
Jiří Novák + Michaela Fídrumcová

Sňatky uzavřené v zámecké zahradě

16. 6. 2007
Pavel Novák + Tereza Rosůlková

22. 6. 2007
Jan Rychtera + Šárka Martinů
Daniel Plesar + Veronika Ottomanská

Za matriku **I. Uchytlová**

Výročí narození - srpen 2007

80 let
Paní **Jiřina Zdeňková** nar. 3. 8. 1927
Poděbradova 505, Chlumec nad Cidlinou

Pan **Josef Hubáček** nar. 12. 8. 1927
Kladruba 35, Chlumec nad Cidlinou

85 let
Paní **Marie Mikolandová** nar. 10. 8. 1922
Říhova 365, Chlumec nad Cidlinou

Pan **Bohuslav Tláškal** nar. 25. 8. 1922
Na Hatích 11, Chlumec nad Cidlinou

91 let
Paní **Marie Veselá** nar. 19. 8. 1916
Fügnerova 316, Chlumec nad Cidlinou

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme.
Za sociální oddělení: **Mgr. Zdena Valentová**

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum - 12x ročně • Číslo 7, vydáno 26. července 2007 • Náklad 1050 ks • Vydává Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I., IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání - Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** nebo **v digitální formě (na disketě)** na adresu: Městský úřad - správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článcích se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 2. 8. 2007**

Inzerce